

КОМІТЕТ ЗАХИСТУ ПРАВ
АДВОКАТІВ ТА ГАРАНТІЙ
АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НААУ

ЗВІТ

Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ

за 2023 рік

Захист
адвокатів —
передусім

Телефон гарячої лінії:
+38 (067) 692-44-43

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним при Національній асоціації адвокатів України відповідно до рішення Ради адвокатів України від 16 лютого 2013 року №74.

Метою діяльності Комітету є захист професійних та інших прав адвокатів, сприяння забезпеченню гарантій адвокатської діяльності і необхідних умов для ефективного та якісного виконання адвокатами своїх професійних обов'язків.

Для оперативного вжиття заходів реагування щодо порушення прав адвокатів у Комітеті діє цілодобова гаряча лінія за тел. 067 692 44 43.

До складу Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ входять:

Голова Комітету:

Солодко Євген Вікторович;

Заступники голови Комітету:

- Дзюбенко Сергій Анатолійович;
- Колесников Ігор Валерійович;
- Левадний Олександр Олександрович;
- Сердюк Віталій Анатолійович;
- Ємельянов Володимир Романович;

Персональний склад членів Ради Комітету:

Бойко Артем Миколайович;
Гарник Олег Андрійович;
Герасименко Євген Станіславович;
Гудзера Тарас Сергійович;
Захаров Артем Вячеславович;
Калашник Олена Миколаївна;
Кульшенко Руслан Анатолійович;
Кушнір Богдан Сергійович;
Литвин Анна Олександрівна;
Наум Віталій Миколайович;
Орлов Ігор Федорович;
Панченко Ольга Вікторівна;
Пеліхос Євген Миколайович;
Піліпенко Дмитро Олександрович;
Протас Олександр Миколайович;
Романенко Ярослав Михайлович;
Сорокін Дмитро Дмитрович;
Єднєв Юрій Володимирович;
Чередниченко Денис Олександрович;
Юрченко Олег Анатолійович;
Юрченко Юрій Борисович;

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Персональний склад регіональних представників Комітету:

Мірошников Євген Михайлович;
Наум Сергій Миколайович;
Нахалов Андрій Федорович;
Овчінников Антон Анатолійович;
Панченко Максим Вадимович;
Паршин Артем Ігорович;
Перепелиця Олександр Володимирович;
Романов Олександр Олексійович;
Сергієнко Олександр Петрович;
Семерак Ігор Олександрович;
Соронович Андрій Андрійович;
Трекке Артем Сергійович;
Федоренко Ігор Люсикович;
Хачатуров Роман Сергійович;
Христова Марія Миколаївна;
Черевко Артем Сергійович;
Черних Олександр Сергійович;
Чернушич Спартак Миколайович;
Шалухіна Вікторія Вікторівна;
Шишка Юлія Олександрівна.

Рада адвокатів Дніпропетровської області:

Зеленяк Єгор Сергійович;
Петріга Сергій Анатолійович;

Рада адвокатів Запорізької області:

Желтобрюхов Володимир Володимирович;

Рада адвокатів Київської області:

Сіваков Леонід Миколайович;

Рада адвокатів Хмельницької області:

Барилюк Оксана Антонівна;

Рада адвокатів Черкаської області:

Тимчук Олександр Вікторович;

Персональний склад членів Комітету:

Аліфанов Павло Валерійович;
Бабіков Олександр Петрович;
Бернацький Іван Вікторович;
Богатир Володимир Вікторович;
Бойко Галина Євгеніївна;
Боряк Галина Юріївна;
Ваштарев Сергій Миколайович;
Вовнюк Віктор Іванович;
Герасименко Марк Валерійович;
Гончаров Михайло Сергійович;
Горошинський Олександр Олександрович;
Гуревський Сергій Сергійович;
Зьома В'ячеслав Олександрович;
Кваша Володимир Олегович;
Косяк Олег Володимирович;
Красник Вадим Володимирович;
Леус Ганна Олексіївна;
Логвинський Олексій Леонідович;

Робота Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ (галі – Комітет) у 2023 році була зосереджена на таких основних напрямках, як:

- розгляд звернень про порушення професійних прав адвокатів і гарантій адвокатської діяльності;
- оперативне реагування на порушення професійних прав і проведення у володіннях адвокатів слідчих (розшукових) дій;
- проведення засідань Комітету;
- здійснення профілактичної роботи, яка направлена на попередження порушень прав та інтересів адвокатів, а також порушення гарантій адвокатської діяльності.

Надалі пропонуємо ознайомитися більш детально із вказаними напрямками діяльності.

2. РОЗГЛЯД ЗВЕРНЕНЬ ПРО ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ І ГАРАНТІЙ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У 2023 році до Комітету надійшло 98 звернень про порушення прав адвокатів і гарантій адвокатської діяльності.

Щодо вищезазначених звернень Комітетом направлено 77 відповідей. У межах розгляду скарг адвокатів Комітетом було надіслано 78 листів, з яких 45 адресовані правоохоронним органам з вимогами припинити порушення прав адвокатів, а щодо порушників провести службові розслідування та притягти до дисциплінарної відповідальності.

3. ПРОВЕДЕННЯ ЗАСІДАНЬ КОМІТЕТУ

9 березня було проведено засідання Ради Комітету, яке відбулося в офлайн режимі у конференц-залі Національної асоціації адвокатів України. Представники Комітету розпочали розгляд звернень адвокатів щодо грубого порушення гарантій адвокатської діяльності та безпосередньо запросили заявників долучитися до обговорення питань.

На засіданні були заслухані позиції заявників і доповідача, оглянуті додатки додані до звернень, які підтверджують викладені твердження. Радою Комітету було відкладено розгляд звернень у зв'язку з необхідністю направлення запитів до Ради адвокатів Київської області та інших дій щодо збору інформації. Після отримання всіх відомостей розгляд звернень продовжиться.

3. ПРОВЕДЕННЯ ЗАСІДАНЬ КОМІТЕТУ

Комітет та адвокатура України в цілому засуджує посягання та порушення професійних гарантій адвокатів.

Частина 1 ст. 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» однозначно закріплює, що забороняється ототожнення адвоката з клієнтом.

Рішенням Ради адвокатів України №6 від 23 січня 2020 року затверджено відкриту заяву Ради адвокатів України з приводу заборони ототожнення адвоката з клієнтом, яка зауважує, що будь-які публічні заяви та заклики, які містять політичні оцінки діяльності адвокатів, навішування політичних або ідеологічних ярликів у зв'язку зі справами, політичними переконаннями та посадами їхніх клієнтів, треба розцінювати як грубе порушення Конституції України, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини. Такі заяви дискредитують Україну як демократичну правову державу, де кожен має право на захист, а адвокатурі гарантовано незалежність від будь-якого тиску і втручання.

Окрім цього, у закритому режимі Радою було обговорено проблемні аспекти функціонування Комітету та прийнято рішення щодо підвищення якості роботи.

Посилання на публікацію <https://cutt.ly/i4dVap2>.

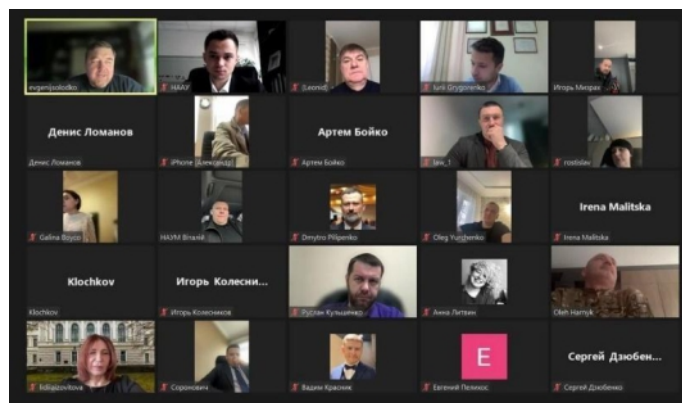
10 квітня відбулося екстрене засідання Ради Комітету з метою обговорення проведених 6 квітня 2023 року цинічних «невідкладних» обшуків слідчими ДБР. До засідання долучилося керівництво Національної асоціації адвокатів України, члени оперативних груп Комітету та адвокати, чиї професійні права було порушено.

У процесі обговорення було заслухано адвокатів, які безпосередньо перебували на місці подій, досліджено протоколи обшуків та проаналізовано обставини справ. Окрім цього, свої пояснення надали адвокати, які представляли за договором інтереси обшукуваних адвокатів.

За результатами засідання Комітетом було одногосно засуджено порушення професійних прав і гарантій адвокатів та підготовлено відповідний висновок на базі розглянутих матеріалів.

Комітет направив звернення до Голови НААУ, РАУ з метою здійснити в межах повноважень заходи, направлені на відновлення порушених правоохоронними органами прав адвокатів і гарантій адвокатської діяльності, у тому числі для неприпустимості подібних порушень надалі.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/z7J0YqG>.

3. ПРОВЕДЕННЯ ЗАСІДАНЬ КОМІТЕТУ

1 червня Комітет провів засідання та розглянув звернення адвоката про ототожнення його з клієнтом у коментарях іншого адвоката у Фейсбуці. Дослідивши долучені матеріали та заслухавши думки, членами Комітету було підготовлено рекомендації з можливими шляхами вирішення проблеми, а саме звернення направлено до ради адвокатів регіону за адресою робочого місця, яка має вжити заходів мирного врегулювання конфлікту.

Крім цього питання, Комітет також проаналізував діяльність редакційної групи та графік чергування, склад оперативних груп представників Комітету. За результатами вдалося оптимізувати роботу та підвищити готовність до нових викликів.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iezre>.

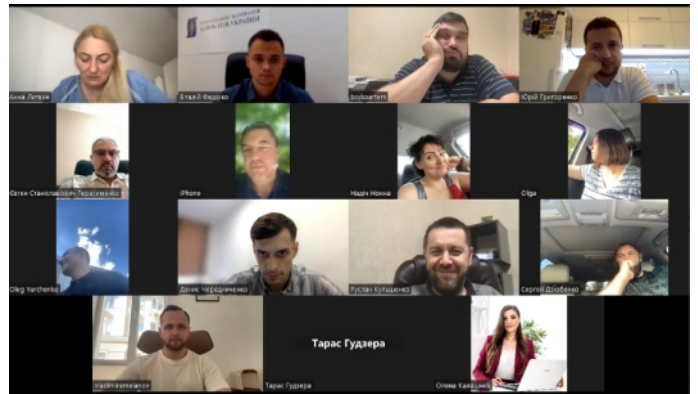

18 липня Радою Комітету проведено засідання в онлайн форматі, на якому представниками Комітету було розглянуто та затверджено висновки щодо звернень адвокатів.

Так, кожен із семи доповідачів виступив із доповіддю щодо свого висновку зі звернення адвоката. Після цього Радою Комітету було проголосовано за кожен із них. За результатами засідання Радою було затверджено 7 висновків Комітету.

3 серпня проведено засідання Ради Комітету в онлайн форматі, на якому представниками Комітету було розглянуто та затверджено висновки щодо звернень адвокатів.

Так, кожен із п'яти доповідачів виступив із доповіддю щодо свого висновку зі звернення адвоката. Окрім цього, Комітетом було розглянуто матеріали щодо детектива НАБУ. Після цього Радою Комітету було проголосовано за кожен із них. За результатами засідання Радою було затверджено 5 висновків Комітету.

15 серпня Радою Комітету проведено засідання в онлайн форматі, на якому представниками Комітету було розглянуто та затверджено висновки щодо звернень адвокатів.

Так, кожен із доповідачів виступив із доповіддю щодо свого висновку зі звернення адвоката. Після цього Радою Комітету було проголосовано за кожен із них. За результатами засідання Радою було затверджено 4 висновки Комітету.

3. ПРОВЕДЕННЯ ЗАСІДАНЬ КОМІТЕТУ

21 вересня Комітет провів чергове засідання та підсумував роботу екс-Голови, розглянувши статистику щодо звернень і проведених виїздів на обшуки. У зв'язку із цим Голова НААУ, РАУ Лідія Ізовітова відкрила засідання Комітету та підбила аналітику.

Окрім цього, на засіданні було переглянуто склад оперативних груп і змінено графік чергувань. Так, активна частина Комітету вирішила перерозподілити склад на 5 груп, кожна з яких буде чергувати у свій робочий день тижня. Таким чином, представникам Комітету вдалося знизити навантаження на кожного.

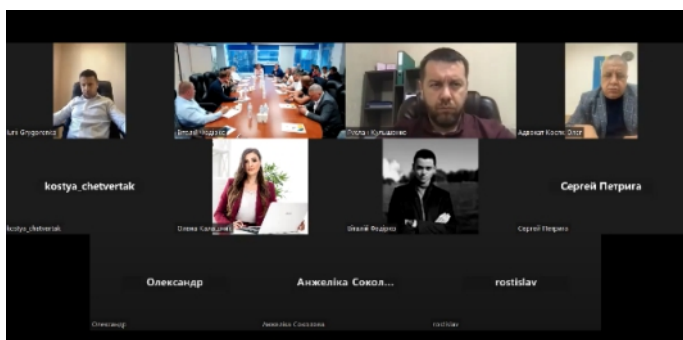
Факти порушень прав адвокатів і гарантій адвокатської діяльності, які фіксує профільний комітет НААУ, мають узагальнюватися у тематичні дайджести, оприлюднюватися і регулярно надсилатися відповідальним органам для реагування.

«У мене є декілька ідей щодо посилення напрямів подальшої роботи комітету. Втім сьогодні я хотів би зібрати думки та пропозиції від колег. Тому пропоную узгодити спільне бачення вже на найближчому засіданні на початку жовтня», – зауважив очільник Комітету.

10 листопада відбулося чергове засідання Ради Комітету в онлайн режимі із застосуванням платформи ZOOM. На порядок денний було винесено розгляд звернень адвокатів про порушення їхніх професійних прав і гарантій. Так, один із заявників повідомив про необхідність допомоги йому у захисті його професійних гарантій, які порушилися шляхом замаху на його життя.

Окрім цього, під час другої частини засідання членами Ради Комітету було обговорено низку організаційних питань і затверджено новий склад оперативних груп Комітету, які виїжджають на слідчі дії до адвокатів.

22 грудня Радою Комітету було проведено останнє засідання у році. Так, представники Комітету обговорили звернення до Голови Верховного Суду з проханням сприяти у захисті професійних прав адвокатів. Суди 1 та 2 інстанцій не забезпечують достатнього судового контролю на етапі досудового розслідування, чим безпосередньо ігнорують порушення професійних гарантій адвокатів.

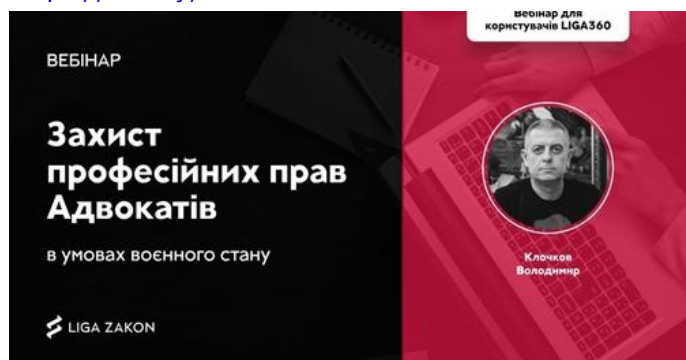
4. ЗАХОДИ, ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ

10 лютого головою Комітету Володимиром Клочковим було проведено безкоштовний вебінар на тему «Захист професійних прав адвокатів в умовах військового стану – менше теорії, більше практики». Модератором цього заходу виступила Академія «LIGA ZAKON».

Захід було проведено з метою роз'яснення проблемних аспектів взаємодії Комітету з адвокатами та правоохоронцями. Окрім цього, у глядачів була можливість детально ознайомитися зі Звітом про діяльність Комітету за 2022 рік.

Посилання на запис вебінару:

<https://cutt.ly/u3nLW0d>.

20 березня Директором Бюро економічної безпеки України **Вадимом Мельником** проведено особисту робочу зустріч з Головою Комітету **Володимиром Клочковим** і членом команди Координатора Комітетів НААУ **Віталієм Федірком**.

У процесі було обговорено проблемні аспекти взаємодії новоствореного правоохоронного органу та Комітету в частині повідомлення про проведення слідчих (розшукових) дій і «слідчості» органу адвокатського самоврядування. Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/l7JMPWE>

12 квітня за ініціативою Комітету відбувся круглий стіл на тему «Гарантії прав адвокатів та адвокатської діяльності під час кримінальних проваджень».

Актуальність заходу обумовлена тим, що під час здійснення кримінальних проваджень, у т. ч. під час оглядів, обшуків приміщень та інших володінь адвокатів, реалізації ухвал слідчих суддів про тимчасовий доступ до речей і документів, що перебувають у володінні адвокатів, відбуваються грубі порушення вимог ст. 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та ст. 161 КПК України.

Учасниками обговорено: порядок проведення обшуків у адвокатів та недопустимості вилучення інформації з адвокатською таємницею, процедуру повідомлення Комітету про слідчі (розшукові) дії та інші поширені порушення професійних гарантій адвоката. Окрім цього, Головою Комітету **Володимиром Клочковим** було надано застереження адвокатам щодо недопустимості добровільного розголошення адвокатської таємниці. Запис круглого столу за посиланням <http://surl.li/ghzhd>.

4. ЗАХОДИ, ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ

27 квітня у НААУ відбувся круглий стіл на тему «Порушення професійних гарантій адвоката в частині ототожнення з клієнтом». Ініціатива належить трьом комітетам НААУ: Комітету з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності, Комітету з питань інформаційної політики та інформаційної безпеки та Комітету з питань безоплатної правової допомоги.

Під час заходу учасники провели:

- 1) розгляд наглядних прикладів зі ЗМІ та соціальної мережі ототожнення адвоката з клієнтом, у тому числі ототожнення одними адвокатами інших з їхніми клієнтами;
- 2) огляд статистичних даних і звернення адвокатів до Комітету з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ з приводу ототожнення адвоката з клієнтом;
- 3) аналіз ототожнення адвоката з клієнтом як спосіб тиску на захисника у кримінальному процесі;
- 4) аналіз ототожнення адвокатів, які співпрацюють із системою БПД, з клієнтами;
- 5) підсумували вплив поведінки адвокатів на репутацію інституту адвокатури;
- 6) формування та затвердження правового висновку щодо ототожнення адвоката з клієнтом.

У результаті учасники дійшли висновку щодо необхідності запровадження спеціальної норми у Кримінальному кодексі України щодо відповідальності саме за таке порушення прав адвокатів, як ототожнення адвоката з клієнтом.

За результатами зустрічі представниками Комітету з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ підготовлено висновок про заборону ототожнення адвоката з клієнтом, який можна переглянути за посиланням <http://surl.li/grcbs>.

Трансляція круглого столу доступна для перегляду за посиланням <http://surl.li/grcbi>.

5. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ

1 лютого громадськість і представників адвокатури України вразило зухвале порушення професійних гарантій адвоката Захарова А. В., яке виразилось у перешкоджанні здійсненню адвокатської діяльності та ототожненні адвоката з клієнтом. Крім того, було незаконно поширено персональні дані адвоката, здійснено приниження честі та гідності особи, негативний вплив на ділову репутацію, у зв'язку з чим адвокат звернувся до Комітету.

З метою відновлення порушених прав і неминучого притягнення винних до відповідальності Комітетом було направлено звернення до правоохоронних органів і військовослужбовців. Окрім цього, проведено особисті зустрічі з керівництвом Головного управління Національної поліції України в Київській області, Солом'янського районного у місті Києві ТЦК та СП, Київського міського ТЦК та СП.

Представники Комітету активно займаються волонтерською діяльністю, всіляко долучаються до наближення Перемоги, однак ні в якому випадку не допустять зловживання воєнним станом і спроби цинічно порушити гарантії адвокатури.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/w3YoEjf>.

У рамках роботи Комітету над скаргою адвоката Захарова А. В. про ототожнення його зі своїми клієнтами – підозрюваними в організації скандальних «п'яних вечірок», досягнуто першого результату. Головою Комітету Володимиром Клочковим, членом Ради Комітету Седневим Юрієм, за участю адвоката Артема Захарова, проведено особисту зустріч з Начальником ГУ НП України в Київській області Небитовим А. А. задля обговорення складеної ситуації.

Як наслідок проведеної роботи, **10 лютого** на сторінці Поліції Київської області опубліковано спростування щодо участі адвоката Захарова А. В. у «п'яних вечірках» та закликало громадськість не розповсюджувати брехливу інформацію.

Велика кількість працівників поліції Київської області також є адвокатами з призупиненими свідоцтвами, тому вони чудово розуміють, що таке гарантії адвокатської діяльності, і поважають їх. Керівництво Комітету висловлює подяку начальнику ГУ НП України в Київській області пану Небитову за принципову позицію щодо цього інциденту.

Комітет безкомпромісно відстоює професійні гарантії адвокатів, які забезпечують функціонування незалежної адвокатури України. Зі свого боку інститут адвокатури сприяє абсолютному становленню верховенства права, демократії та захисту свобод людини.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/e3Ya6uo>.

5. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ

24 лютого, за погодженням з керівництвом НААУ, голова Комітету Володимир Клочков, заступник Голови Комітету Солодко Євген, а також члени Ради Комітету прийняли рішення взяти участь у засіданні Вищого антикорупційного суду з обрання міри запобіжного заходу адвокату з наглядовою функцією.

Заявники, які звернулися до Комітету НААУ, стверджують, що незаконне втручання детективів НАБУ та прокурорів САП у професійну діяльність адвоката Киченка А. С. пов'язане з його професійною діяльністю. Тиск і перешкоджання у здійсненні професійної діяльності, за словам заявників, відображаються у проведенні обшуку у володінні адвоката детективами НАБУ при сприянні заступника Генерального прокурора – керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Відразу після обшуку прийнято рішення скласти повідомлення про підозру адвокату та були спроби вручення клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

За результатами слухання спочатку було оголошено відвід представнику сторони обвинувачення, а тоді слідчому судді.

27 лютого в судовому засіданні Вищого антикорупційного суду продовжили розгляд клопотання прокурора про обрання запобіжного заходу адвокату Киченку А. С. Представники Комітету долучилися до судового засідання та безпосередньо наглядали за процесом.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/k4dX20d>.

Положеннями статей 397 – 400 Кримінального кодексу України визначена кримінальна відповідальність за втручання у діяльність, погрози чи насильство щодо адвоката. Також цими статтями передбачена відповідальність за умисне пошкодження майна та посягання на життя адвоката.

Комітет у межах своїх повноважень звернувся до Офісу Генерального прокурора, який визначає єдиний порядок формування звітності про стан кримінальної протиправності і роботу прокурора, щодо надання статистичної інформації за результатами досудових розслідувань за цими статтями.

21 квітня від Офісу Генерального прокурора надійшла статистична звітність за 2021 та 2022 роки. Відповідно до цих статистичних даних було зареєстровано 344 кримінальних проваджень за статтями 397 - 400 КК України, однак тільки у 3-х справах повідомлено про підозру, серед яких у 2-х обвинувальний акт передано до суду.

Безкарність за ці види злочину призводить до порушень професійних прав і гарантій адвокатів. За відсутності обвинувальних вироків і реальних строків ув'язнень порушення гарантій адвокатури України в особі кожного адвоката не припиниться.

Посилання на статистичні дані: <http://surl.li/grccj>.

5. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ

Продовжуючи аналіз роботи кримінальної юстиції в частині притягнення до відповідальності порушників гарантій адвокатури в особі кожного окремого адвоката, Комітетом отримано статистичні відомості від Державної судової адміністрації України за 2021 - 2022 роки.

Відповідно статистика свідчить, що дуже мало проваджень перебуває саме за «адвокатськими статтями» у судах. Крім того, за статтями 397 та 400 КК України протягом двох років вироків взагалі не виносилося.

Стаття 398 КК України, якою передбачена відповідальність за погрозу чи насильство щодо захисника, є «найпопулярнішою». У 2021 році на розгляді в судах перебувало 17 проваджень, серед яких винесено 4 вирокі. А у 2022 році за статтею 398 КК України перебувало 12 проваджень, у яких постановлено 3 вирокі.

Такі обставини наводять на висновки, що в масштабі щоденних скандальних порушень професійних прав і гарантій адвокатів на території всієї України 4 вирокі у рік є нікчемним показником. Побиття адвокатів у будівлях суду, вилучення інформації, що становить адвокатську таємницю, ототожнення адвокатів з клієнтами та інші порушення не тягнуть за собою реальну відповідальність. Як наслідок, під загрозою перебуває не тільки інститут адвокатури в Україні, а й кожна особа, якій надається правова допомога.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/F64Lhh2>.

24 квітня член Ради Комітету **Олена Калашник** ввійшла в організаційний комітет та виступила на Міжнародній науково-практичній конференції "Наукові розвідки з актуальних проблем приватного та публічного права", яка відбулась у Київському університеті імені Бориса Грінченка.

У науково-практичній конференції взяли участь представники вищих навчальних закладів із 9 країн: України, Великобританії, Фінляндії, Литви, Чехії, Грузії, Азербайджану, Вірменії та Китаю; юристи-практики від адвокатури, Верховного Суду, Офісу Генерального прокурора, Господарського суду міста Києва, Печерського районного суду; представник із ІАЦ Міжнародного товариства з прав людини; депутати Верховної Ради України та Київської міської ради.

На конференції Олена Калашник розповіла науковій спільноті та представникам від органів державної влади про недопустимі порушення прав адвокатів і гарантій адвокатської діяльності, а також наголосила на важливості забезпечення цих прав і гарантій усіма учасниками судового процесу та органами державної влади в цілому.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/jlxgt>.

5. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ

Протягом **квітня - червня** член ради Комітету **Олена Калашник** взяла до себе для проходження виробничої практики студентів 3 - 4 курсів спеціальності "Право" Київського університету імені Бориса Грінченка. Студенти вивчили концептуальні нормативні положення про органи адвокатського самоврядування, а також ознайомилися з особливостями роботи Комітету з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності. Олена Калашник розповіла студентам про проблеми, з якими стикаються адвокати у своїй роботі, і роль Комітету у відновленні порушених прав адвокатів і гарантій їх діяльності. Також вона ознайомила студентів із порядком здійснення адвокатом адвокатської діяльності індивідуально, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням; порядком використання ЄРАУ в умовах воєнного стану; значенням адвокатського запиту та типовими проблемами при отриманні відповідей на нього; електронним ордером і порядком його формування, перевірки, використання. Також адвокат приділила особливу увагу ролі помічника адвоката, його статусу, правам та обов'язкам. Студенти вчилися в адвоката, як працювати через Електронний суд і складати процесуальні документи, навчилися аналізувати правові позиції Верховного Суду. За результатами проходження виробничої практики студенти підготували креативні відеоролики на підтримку прав адвокатів зі своїм баченням на тему "Роль адвоката в умовах воєнного стану" та "Роль адвокатської таємниці та її захист від стороннього втручання". У підсумку студентам було привито відчуття поваги до професії адвоката.

Шестеро працівників Служби безпеки під час обшуку напали на двох адвокатів. Причиною агресивної поведінки стали клієнти, які підозрюються у колабораційній діяльності, а наслідком – тілесні ушкодження одного із захисників. Ці «методи» роботи тепер вивчає ДБР.

Про відкриття кримінального провадження та початок досудового розслідування **30 червня** повідомила Миколаївська спеціалізована прокуратура у сфері оборони Південного регіону.

Інцидент стався на початку весни і один із потерпілих поінформував про ці події Комітет. У Національній асоціації опрацювали звернення, підготували відповідну аргументацію та направили листи до керівництва Служби безпеки, Державного бюро розслідувань та Офісу Генерального прокурора.

Наслідком цього стало відкриття кримінального провадження за фактом вчинення співробітниками СБУ кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 397 (втручання в діяльність захисника чи представника особи, вчинені службовою особою з використанням свого службового становища) Кримінального кодексу України.

Окрім цього, управління СБУ в Херсонській області призначило службову перевірку щодо дій своїх співробітників стосовно адвокатів.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/keann>.

1 серпня Голова Комітету **Володимир Клочков** надав коментар виданню «Закон і Бізнес» щодо смерті адвоката **Ігоря Мізраха** у столичному слідчому ізоляторі. Від імені Комітету були висловлені щирі співчуття родині та близьким загиблого. Представники І. Мізраха звернулися до Комітету з повідомленнями про вбивство адвоката, пов'язане з його професійною діяльністю. Комітет тримає всі обставини справи на контролі.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/kecfl>

18 вересня головою Комітету призначено адвоката, заслуженого юриста України **Євгена Солodka**.

Є. Солodka здобув юридичну освіту в Київському національному університеті ім. Т. Шевченка. Надання правничої допомоги він розпочав у 1992 році, паралельно займався науковою та викладацькою діяльністю на юридичному факультеті КНУ. З 1999 по 2004 рік очолював аналітично-правовий департамент Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва. З 2005 року практикує у кримінальному праві.

Євген є членом Комітету з моменту його утворення у 2013 році. З 2019-го – заступник голови.

Є. Солodka змінив на посаді Володимира Клочкова, який керував цим напрямом діяльності з 2021 року. За цей час представники Комітету з метою захисту прав адвокатів та гарантій діяльності здійснили 254 виїзди на слідчі дії та опрацювали 249 звернень колег про порушення їхніх професійних прав.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/lhmtk>.

Шестеро працівників Служби безпеки під час обшуку напали на двох адвокатів. Причиною агресивної поведінки стали клієнти, які підозрюються у колабораційній діяльності, а наслідком – тілесні ушкодження одного із захисників. Ці «методи» роботи тепер вивчає ДБР.

Про відкриття кримінального провадження та початок досудового розслідування **30 червня** повідомила Миколаївська спеціалізована прокуратура у сфері оборони Південного регіону.

Інцидент стався на початку весни і один із потерпілих поінформував про ці події Комітет. У Національній асоціації опрацювали звернення, підготували відповідну аргументацію та направили листи до керівництва Служби безпеки, Державного бюро розслідувань та Офісу Генерального прокурора.

Наслідком цього стало відкриття кримінального провадження за фактом вчинення співробітниками СБУ кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 397 (втручання в діяльність захисника чи представника особи, вчинені службовою особою з використанням свого службового становища) Кримінального кодексу України.

Окрім цього, управління СБУ в Херсонській області призначило службову перевірку щодо дій своїх співробітників стосовно адвокатів.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/keann>.

5. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ

У жовтні Одеський обласний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки поставив перед начальникам районних ТЦК та СП вимогу виключити у службовій діяльності випадки порушення професійних прав адвокатів. Про це керівник Одеського обласного ТЦК та СП повідомив Комітет за наслідками реагування на порушення, що сталися в одному з районних центрів влітку цього року.

Опрацювавши отримані матеріали, Комітет дійшов висновку про порушення гарантій адвокатської діяльності в частині заборони будь-яких втручань і перешкод здійсненню адвокатської діяльності, а також охорони державою життя, здоров'я, честі і гідності адвоката і направив відповідне звернення до Міністерства оборони України.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/mhvkk>.

2 листопада розпорядженням Голови НААУ, РАУ №161 призначено нового секретаря Комітету - **Анну Литвин**.

Нагадаємо, 19 жовтня на засіданні Ради Комітету экс-секретар Нонна Надій оголосила про бажання скласти повноваження та покинути Комітет. У зв'язку із цим на її місце було призначено А. Литвин, яка вже більше 5 років бере активну участь у діяльності Комітету та органів адвокатського самоврядування.

6. ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ

У 2023 році Комітетом забезпечено нагляд за дотриманням правоохоронцями професійних прав та гарантій адвокатської діяльності під час проведення 137 слідчих та процесуальних дій. Надалі пропонуємо Вам детальніше ознайомитись із частиною проведених виїздів, серед яких наступні:

2 січня Комітету надійшло повідомлення, що слідчим відділом Печерського управління поліції Головного управління поліції у м. Києві за процесуального керівництва Печерської окружної прокуратури міста Києва планується проведення обшуку у приміщенні, де здійснює професійну діяльність адвокат.

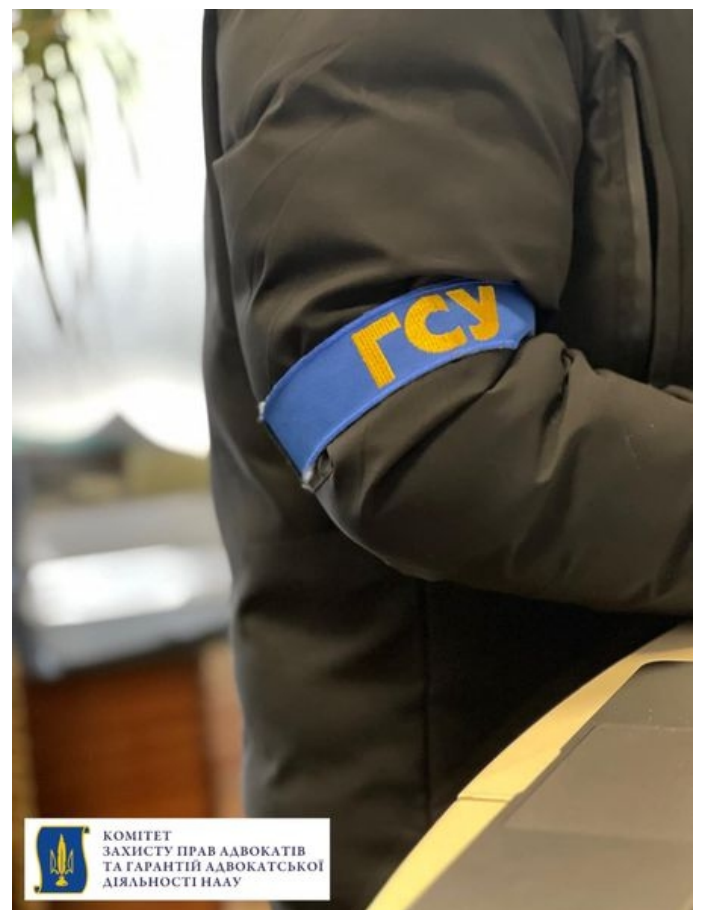
Член чергової групи представників Комітету Паршин Артем з метою забезпечення гарантій, передбачених у статті 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», та виконання рішення Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022 вирушив на місце події.

У процесі проведення обшуку адвокатську таємницю не порушено, вимоги Кримінального процесуального кодексу дотримано.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/e9ka0iS>.

Першим слідчим відділом Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві, проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні за ознаками правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 364 Кримінального кодексу України. Комітету надійшло повідомлення про те, що у процесі досудового розслідування виникла необхідність у проведенні обшуку в приміщенні, що належить адвокату.

9 січня член чергової групи представників Комітету Юрченко Олег, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», вирушив на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

Прибувши за вказаною адресою, він установив, що будівля недобудована, а адвокат професійну діяльність там не здійснює. Документи, які містять інформацію з адвокатською таємницею, в обшукуваному приміщенні не зберігалися, професійних прав не порушено, а гарантії адвокатської діяльності дотримано.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/Z9kaVHr>.

До Комітету надійшло повідомлення про те, що слідчим в особливо важливих справах Головного слідчого управління Національної поліції України відбудеться проведення обшуку за місцем здійснення професійної діяльності адвокатів.

12 січня два члени чергової групи представників Комітету – Надіч Нонна та Захаров Артем, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», прибули на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

У процесі проведення обшуку було встановлено, що за вказаною адресою перебувають адвокати, які обліковуються за Радою адвокатів міста Києва та Київської області. У зв'язку із цим на місце проведення процесуальної дії також прибули представники адвокатського самоврядування Київської області.

За сумісної праці була проведена гарна та плідна робота представників Комітету і Ради адвокатів Київської області. Порушень професійних прав і гарантій не допущено.

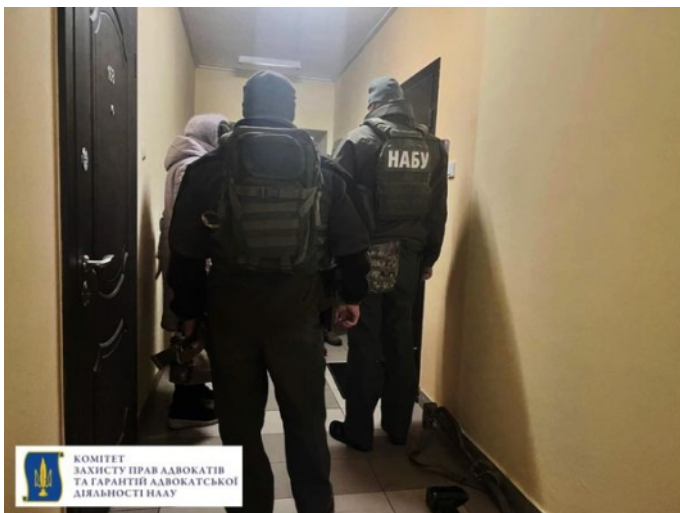
Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/Z9kssiX>.

Комітету надійшло повідомлення про те, що детективами Національного антикорупційного бюро України здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні. У процесі розслідування злочину виникла необхідність у проведенні обшуку за адресою проживання адвоката.

17 січня член чергової групи представників Комітету – Левадний Олександр, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», вирушив на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

На початку проведення обшуку було встановлено, що в обшукуваного адвоката сьогодні День народження. Правоохоронці з представником Комітету привітали іменинника та розпочали процесуальні дії. Під час обшуку детективами було вилучено мобільний телефон, зі свого боку представник Комітету залишив відповідні зауваження до протоколу обшуку.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/19ksBMM>.

6. ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ

До Комітету надійшло повідомлення про те, що слідчим управлінням Головного слідчого управління Служби безпеки України планується проведення обшуку у приміщенні, де здійснює діяльність адвокат.

18 січня два члени чергової групи представників Комітету – Наум Віталій і Наум Сергій, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», прибули на місце подій.

До початку проведення слідчої (розшукової) дії було встановлено, що адвокати перебувають у сусідньому приміщенні, відмінному від того, яке вказане в ухвалі слідчого судді. У результаті представники Комітету заперечували проти проникнення до офісного приміщення адвокатів за помилковою ухвалою суду. Правоохоронці, оцінивши обставини справ та проаналізувавши майбутні наслідки своїх дій, прийняли рішення не проводити слідчу дію.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/x9kdyJ5>.

До Комітету надійшло повідомлення про те, що 2 відділом 3 управління досудового розслідування Головного слідчого управління СБ України здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні. У процесі слідства виникла необхідність у проведенні восьми обшуків в офісах і місцях проживання адвокатів. Задля власного убезпечення та належного виконання обов'язків, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», правоохоронці повідомили про проведення обшуків Комітет і Раду адвокатів Київської області.

23 січня дев'ять представників Комітету – Клочков Володимир, Дзюбенко Сергій, Ємельянов Володимир, Федоренко Ігор, Юрченко Юрій, Юрченко Олег, Гончаров Михайло, Бойко Галина та Кваша Володимир, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, прибули на місце проведення слідчих (розшукових) дій.

Зі свого боку від Ради адвокатів Київської області на місце подій прибуло вісім представників, а саме: Сіваков Леонід, Шабельников Андрій, Доманський Андрій, Задерей Тетяна, Вовк Назарій, Омельченко Тетяна, Сліпков Віталій і Пльотка Павло.

Разом було проведено чудову та злагоджену роботу із забезпечення професійних прав адвокатів. За адресами проведення обшуків представники Комітету та Київської області діяли спільно та допомагали один одному.

У результаті роботи за більшістю адрес проведення обшуків не було допущено порушень професійних прав. Під час проведення окремих обшуків представники адвокатського самоврядування залишили зауваження до протоколів.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/69kdGqm>.

Комітету надійшло повідомлення про те, що детективами Національного антикорупційного бюро України планується проведення двох обшуків в офісному приміщенні та квартирі адвоката.

31 січня два члени чергової групи представників Комітету – Бойко Артем і Кульшенко Руслан, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», прибули на місце проведення першого обшуку. Після проведення першої слідчої дії вони разом з адвокатом і правоохоронцями вирушили на другу адресу.

У процесі проведення обшуків було допущено грубі процесуальні порушення. Крім того, детективами проводився безпосередній огляд адвокатських досьє, зухвало вилучено оригінал договору про надання правової допомоги та вручено підозру просто під час обшуку.

Окрім цього, Комітет звертає увагу правоохоронців на «професійних» понятих. Зловживання процесуальними правами є недопустимим, викликає підозри у зацікавленості понятих та їх об'єктивності, які регулярно з'являються на слідчих (розшукових) діях. Оперативна група представників Комітету включає 32 особи, які розділені на чергові групи, однак кожен третій виїзд розпочинається з того, що представник Комітету впізнає понятих.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/13Yugzs>.

1 лютого на «гарячу лінію» Комітету надійшов дзвінок від слідчої слідчого відділу Солом'янського управління Національної поліції в м. Києві з повідомленням про те, що під час проведення обшуку офісного було виявлено кабінет адвоката. Після проведеної телефонної дискусії правоохоронці наполягли на проникненні до кабінету та надіслали на електронну пошту офіційне повідомлення про обшук.

Член чергової групи представників Комітету Кульшенко Руслан, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», невідкладно вирушив на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

Прибувши на місце події, представник Комітету ознайомився з ухвалою слідчого судді на проведення обшуку та виявив порушення норм Кримінального процесуального кодексу України. Додатково нагадуємо, що відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» проведення стосовно адвоката оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, що можуть проводитися виключно з дозволу суду, здійснюється на підставі судового рішення, ухваленого за клопотанням Генерального прокурора, його заступників, прокурора Автономної Республіки Крим, області, міста Києва та міста Севастополя.

Отримавши на місці обширні роз'яснення від представника Комітету та прокурора, який здійснює процесуальне керівництво в цій кримінальній справі, правоохоронці відмовилися від проникнення до кабінету адвоката та продовжили проведення обшуку іншої частини офісного приміщення.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/x3YuG2a>.

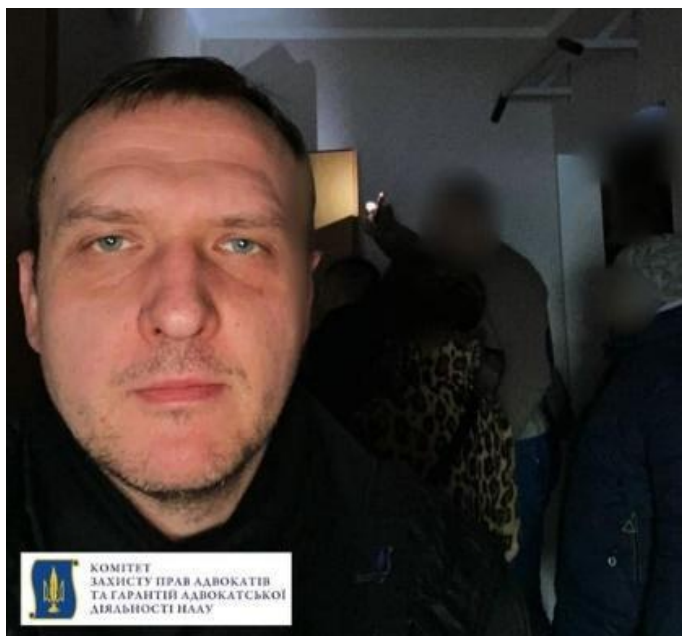
До Комітету надійшло повідомлення, що Головним слідчим управлінням Державного бюро розслідувань здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених статтями 111-1, 190, 191, 209, 364 та 367 КК України. У процесі проведення розслідування виникла необхідність в отриманні тимчасового доступу до речей і документів, які перебувають у володінні адвоката.

7 лютого член чергової групи представників Комітету Піліпенко Дмитро з метою забезпечення гарантій, передбачених у статті 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», та виконання рішення Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, вирушив на місце події.

У процесі проведення слідчої (розшукової) дії порушень не виявлено.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/03YiKGM>.

Комітету надійшло повідомлення про те, що детективами Національного антикорупційного бюро України здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 364 Кримінального кодексу України. У процесі слідства виникла необхідність у проведенні обшуку в квартирі адвоката, який обліковується за Радою адвокатів Донецької області.

9 лютого член чергової групи представників Комітету Юрченко Олег, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», вирушив на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

У процесі проведення обшуку було виявлено неточності в ухвалі слідчого судді Вищого антикорупційного суду, а саме: в резолютивній частині не зазначалося, кому саме надано дозвіл на проведення обшуку в офісному приміщенні адвоката. Окрім цього, під час слідчої дії було вилучено особистий ноутбук адвоката, на якому, за словами власника, міститься інформація з адвокатською таємницею.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/53YpJP6>.

9 лютого Комітету надійшло два повідомлення про проведення чотирьох обшуків від Головного слідчого управління Служби безпеки України. Згідно з першим повідомленням слідчі планували провести один обшук у квартирі адвоката, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва. Відповідно до другого повідомлення слідчими планувалося провести три обшуки в рамках кримінального провадження, внесеного до ЄРДР за фактом вчинення кримінальних правопорушень, передбачених частиною 1 статті 111, частиною 3 статті 209 КК України, у помешканні та робочих приміщеннях, що належать адвокатам, які обліковуються за радами адвокатів міста Києва, Київської області та Рівненської області.

10 лютого три члени чергової групи представників Комітету – Піліпенко Дмитро, Юрченко Олег та Пеліхос Євген, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», вирушили на місця проведення слідчих (розшукових) дій.

6. ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ

Під час обшуку за першим повідомленням, на який вирушив Піліпенко Дмитро, було вилучено SSD накопичувач від комп'ютера, однак адвокатську таємницю не порушено. Професійні права та гарантії адвокатської діяльності дотримано.

Під час проведення трьох обшуків за другим повідомленням Пеліхос Є. та Юрченко О. змогли забезпечити присутність представників Комітету на всіх процесуальних діях і зобов'язати правоохоронців дотримуватися гарантій адвокатури.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/Y3YaBM3>.

23 лютого Комітету надійшло повідомлення про те, що Головним слідчим управлінням СБ України цього ж дня планується проведення обшуку за адресою здійснення адвокатської діяльності на території міста Києва в адвоката, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва.

Член чергової групи представників Комітету Герасименко Марк, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», невідкладно вирушив на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

Прибувши на місце події о 15:00, правоохоронці заявили представнику Комітету, що збираються провести невідкладний обшук в адвоката, незважаючи на прямі вимоги пункту 3 частини 1 статті 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Окрім цього, об'єктивних підстав для проведення невідкладного обшуку не було. Матеріали, що містять інформацію з адвокатською таємницею, не оглядалися та не вилучалися. Відповідні зауваження відображені у протоколі обшуку.

Незважаючи на відсутність у Комітету спеціальних перепусток нового зразка на пересування під час настання комендантської години, представник залишився до завершення слідчої (розшукової) дії, яке відбулось о 23:27.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/m4dXUZd>.

27 лютого від Головного слідчого управління Національної поліції України та Національного антикорупційного бюро України Комітету надійшли повідомлення про наміри провести слідчі (розшукові) дії у володіннях адвокатів, що обліковуються за Радою адвокатів міста Києва.

28 лютого два члени чергової групи представників Комітету – Гудзера Тарас і Гончаров Михайло, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», вирушили на місце проведення слідчих (розшукових) дій. Гудзера Т. здійснював нагляд за проведенням обшуку представниками поліції, а Гончаров М. – детективами НАБУ.

За результатами проведених процесуальних дій порушень професійних прав і гарантій не допущено. Матеріали, що містять інформацію з адвокатською таємницею, не оглядалися та не вилучалися.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/a4dCzPc>.

Комітету надійшло повідомлення про те, що Головним слідчим управлінням СБ України здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за ознаками вчинення кримінальних правопорушень, передбачених частиною 5 статті 191, частиною 2 статті 367, частиною 2 статті 197-1, частиною 2 статті 364, частиною 1 статті 111 Кримінального кодексу України. Під час досудового розслідування виникла необхідність у проведенні обшуку на підставі ухвали слідчого судді в житлі, де проживає адвокат, який обліковується за Радою адвокатів Київської області.

Головою Комітету було детально та неодноразово роз'яснено слідчому про те, що виїзд належить до «підслідності» Ради адвокатів Київської області, однак останній продовжував стояти на своєму. У зв'язку з такою бюрократичною позицією слідчого було прийнято рішення про те, що на обшук виїдуть представники обох Комітетів.

3 березня член чергової групи представників Комітету Паршин Артем, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», вирушив на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

Прибувши за адресою проведення обшуку, представнику Комітету повідомили, що початок процесуальної дії затримується, у зв'язку з несправністю відеокамери. Оперативні працівники розпочали «штурм» магазинів торгового центру з метою пошуку засобу відеофіксації. Адвокат, у якого планувалося провести обшук, встиг приготувати сніданок дітям і прибрати у помешканні, очікуючи гостей. Придбавши відеокамеру, слідчий розпочав обшук, однак у процесі його проведення новенька камера також перестала працювати. Потуги з відновлення відеозйомки за допомогою зарядного пристрою не дали свого результату.

Окрім цього, Комітет висловлює подяку колегам із Ради адвокатів Київської області, котрі прибули на обшук до помешкання адвоката у Київській області, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва. Адвокат за цією адресою не проживає та його речей не виявлено.

У процесі проведення слідчої (розшукової) дії адвокатської таємниці, професійних прав і гарантій адвокатської діяльності не порушено.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/F4dCO16>.

6. ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ

Комітету надійшло повідомлення, що детективами Національного антикорупційного бюро України здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за ознаками вчинення кримінальних правопорушень, передбачених частиною 1 статті 111, частиною 5 статті 191, частиною 3 статті 209 КК України. Під час проведення досудового розслідування виникла необхідність у проведенні двох обшуків в адвоката, що обліковується за Радою адвокатів міста Києва.

6 березня два члени чергової групи представників Комітету – Ломанов Денис і Захаров Артем, з метою забезпечення гарантій, передбачених у статті 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», та виконання рішення Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022 вирушили на місце подій.

У процесі проведення одного з обшуків детективами було повністю скопійовано всі відомості з особистого ноутбука адвоката. Представник Комітету заперечував допущення цього порушення та залишив відповідні зауваження у протоколі обшуку.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/84dCXQF>.

Комітету надійшло повідомлення про те, що Головним слідчим управлінням Державного бюро розслідувань планується проведення обшуку в офісному приміщенні адвокатського об'єднання, де здійснюють професійну діяльність адвокати, які обліковуються за радами адвокатів міста Києва, Київської та Донецької областей.

16 березня два члени чергової групи представників Комітету – Юрченко Юрій та Шишка Юлія, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», прибули на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

На початку проведення обшуку слідчим ДБР було зачитано ухвалу та запропоновано видати документи, зазначені в ній. Керівником адвокатського об'єднання було зазначено, що ці документи містять інформацію з адвокатською таємницею та можуть бути добровільно видані тільки після надання письмової згоди клієнта. Однак слідчим усе одно було вилучено матеріали, вказані в ухвалі, незважаючи на заперечення адвокатів, представників Комітету НААУ та Ради адвокатів Київської області. Відповідні зауваження долучено до протоколу обшуку.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/t4dVjsG>.

20 березня Комітету надійшла інформація від колег із Ради адвокатів Київської області про те, що детективами Бюро економічної безпеки України проводиться обшук за адресою здійснення професійної діяльності адвокатського об'єднання. Адвокати з обшукуваного об'єднання обліковуються за радами адвокатів міста Києва, Київської, Львівської, Житомирської, Хмельницької та Чернігівської областей.

Член чергової групи Комітету Гончаров Михайло з метою забезпечення гарантій, передбачених у статті 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», та виконання рішення Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022 невідкладно вирушив на місце події.

У процесі проведення обшуку було вилучено ноутбук, який, за словами працівників, містить інформацію з адвокатською таємницею. Відповідні зауваження були долучені до протоколу обшуку щодо вилученого майна.

Окрім цього, Комітету надійшло повідомлення від Головного слідчого управління Національної поліції України про наміри провести обшук у помешканні адвоката, який обліковується за Радою адвокатів Закарпатської області.

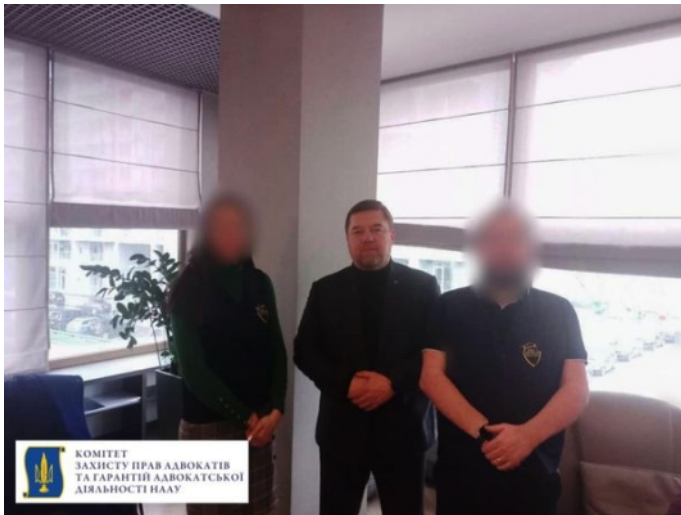
Від Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань надійшло повідомлення з проханням забезпечити представників органу адвокатського самоврядування під час проведення обшуку у приміщенні, де здійснює професійну діяльність адвокат, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва.

23 березня два члени чергової групи Комітету – Федоренко Ігор і Бабіков Олександр, прибули на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

У процесі проведення обшуку порушень професійних прав і гарантій адвокатської діяльності не виявлено. Носії, що містять інформацію з адвокатською таємницею, не вилучалися.

Окрім цього, колеги з Ради адвокатів Київської області повідомили Комітет про те, що слідчими Служби безпеки України проводиться невідкладний обшук за місцем здійснення професійної діяльності трьох адвокатів у м. Києві, які обліковуються за радами адвокатів міста Києва та Київської області.

Представник Комітету Бойко Артем невідкладно вирушив на місце події. Однак до моменту прибуття представника Комітету було повідомлено, що правоохоронці завершили проведення слідчої (розшукової) дії. Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/T7J1uAy>.

До Комітету надійшло повідомлення про те, що детективами Національного антикорупційного бюро України планується проведення обшуку в офісному приміщенні адвокатського об'єднання, де здійснюють професійну діяльність адвокати, які обліковуються за радами адвокатів міста Києва та Київської області.

28 березня член чергової групи Комітету Солодко Євген прибув на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

У процесі проведення обшуку детективом було зроблено копію жорсткого диска робочого комп'ютера адвоката, який містить інформацію з адвокатською таємницею. Відповідні зауваження долучено до протоколу обшуку.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/07J1k1W>.

Комітету від НАБУ надійшло повідомлення про наміри провести слідчу (розшукову) дію за адресою реєстрації місця проживання адвоката, що обліковується за Радою адвокатів міста Києва.

31 березня член чергової групи представників Комітету Захаров Артем вирушив на місце проведення обшуку.

Прибувши за вказаною адресою, було встановлено, що сам адвокат за вказаною адресою не проживає, однак там мешкає його родич. Зв'язавшись із адвокатом та пояснивши ситуацію, він під відеозапис зазначив, що представнику Комітету необхідно залишитися до завершення слідчої (розшукової) дії, адже в приміщенні є матеріали, що містять адвокатську таємницю. Натомість у процесі проведення обшуку за цією адресою сам адвокат не з'явився, а матеріалів з адвокатською таємницею не виявлено.

Комітет припускає, що така поведінка адвоката, у домоволодінні якого проводилася слідча (розшукова) дія, є маніпулятивною з метою виконання представником Комітету функцій безоплатного адвоката.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/m7J1Dvm>.

4 квітня до НААУ надійшов лист від Головного слідчого управління ГУ НП у м. Києві про те, що працівниками поліції вже проводяться процесуальні дії щодо адвоката, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва.

Невідкладно, члени чергової групи Комітету – Клочков Володимир та Шишка Юлія, вирушили на місце проведення процесуальної дії до одного зі столичних торгових центрів.

Прибувши на місце події, представники Комітету встановили, що правоохоронці провели негласні слідчі (розшукові) дії у формі контролю за вчиненням злочину, після чого адвоката було затримано на місці в порядку статті 208 КПК. Дочекавшись представників Комітету, правоохоронцями було здійснено особистий обшук затриманого адвоката та вилучено його особистий мобільний телефон. Також було виявлено та вилучено грошові кошти в національній та іноземній валютах.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/q7J1Bcv>.

До Комітету від Головного слідчого управління ДБР надійшло повідомлення про те, що планується проведення трьох слідчих (розшукових) дій за адресами місць здійснення професійної діяльності та мешкання адвокатів.

6 квітня члени чергової групи Комітету – Пеліхос Євген, Піліпенко Дмитро, Юрченко Олег, Бойко Галина та Шишка Юлія, вирушили на місце проведення слідчих (розшукових) дій.

Представниками Комітету було встановлено, що ухвали слідчого судді на проведення обшуків у правоохоронців відсутні. Слідчі ДБР заявили про здійснення невідкладних обшуків у порядку частини 3 статті 233 КПК України та проникли у володіння адвокатів. Представники Комітету заперечували проведення безпідставних слідчих (розшукових) дій, однак це не стало перешкодою для правоохоронців.

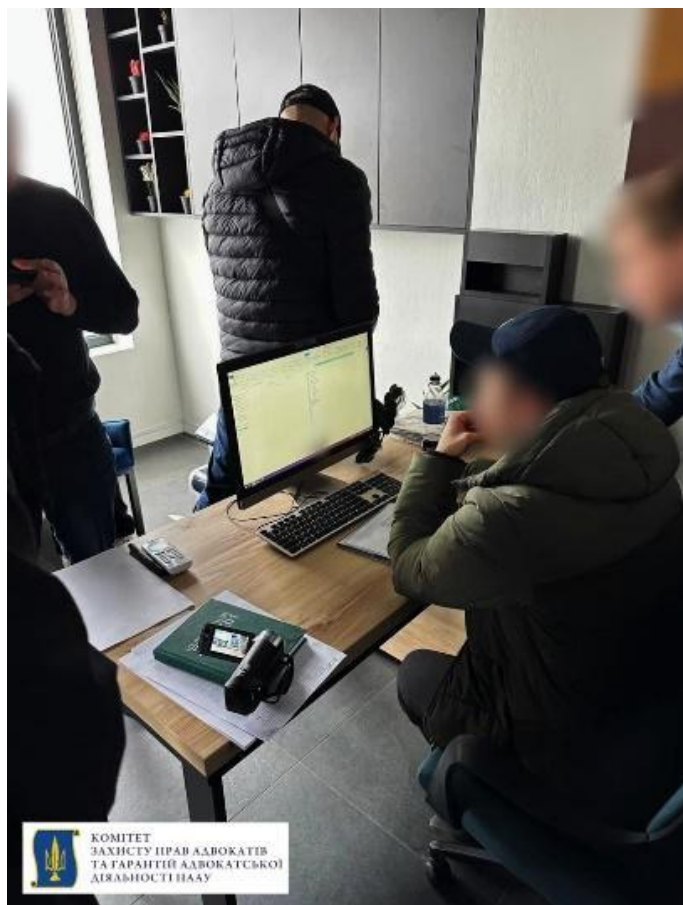

6. ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ

Окрім цього, на «гарячу лінію» Комітету надійшов дзвінок від адвоката про те, що його не допускають на обшук до свого клієнта. Неабияким здивуванням стало те, що цей адвокат надає правову допомогу своєму колезі-адвокату у тому самому кримінальному провадженні, в рамках якого проводились обшуки працівниками ДБР. Бойко Артем і Ломанов Денис вирушили на місце події, де склали акт про недопуск адвоката до клієнта, викликали слідчо-оперативну групу та подали заяву про вчинення злочину.

На телефон «гарячої лінії» продовжують надходити дзвінки від адвокатів, права яких були порушені в рамках сьогоднішніх дій співробітників ДБР. У зв'язку із цим керівництвом НААУ та Комітету прийнято рішення провести позачергове засідання Ради Комітету з метою розгляду порушень професійних прав адвокатів.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/A7J0afU>.

Комітету надійшло повідомлення від Головного слідчого управління СБУ про здійснення досудового розслідування кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 28, частиною 1 статті 111-2 КК України. У процесі досудового розслідування виникла необхідність проведення слідчих дій у володінні адвоката, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва.

10 квітня член чергової групи представників Комітету Герасименко Марк вирушив на місце проведення слідчої (розшукової) дії.

У результаті проведеного обшуку були вилучені документи, які містять інформацію з адвокатською таємницею. Відповідні зауваження відображені у протоколі обшуку.

10 квітня Комітету надійшло два повідомлення від Головного слідчого управління СБУ про те, що потрібно невідкладно прибути на місця проведення ще двох процесуальних дій. На місця подій вирушили представники Комітету **Сорокін Дмитро і Левадний Олександр**. Під час другого обшуку порушень професійних прав не було виявлено, адвокатську таємницю не порушено.

Враховуючи значні розміри приміщення, де проводився третій обшук, на нього вирушили: **Клочков Володимир, Солодко Євген, Ломанов Денис, Юрченко Олег та Юрченко Юрій**. У результаті проведеної процесуальної дії порушень професійних прав і гарантій адвокатів не допущено.

6. ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ

Окрім цього, виявивши місце здійснення професійної діяльності адвоката, який обліковується за Радою адвокатів Київської області, було запрошено на обшук обласних представників адвокатського самоврядування. Дочекавшись представника РАКО, слідчі СБУ прийняли рішення відмовитись від обшуку цього приміщення.

Після завершення слідчої (розшукової) дії у будівлі, вказаній в ухвалі слідчого судді, правоохоронці намагалися провести обшук у сусідній, яка належить до володіння підприємства. Вони намагалися проникнути у приміщення адвоката, мотивуючи це невідкладністю, передбаченою частиною 3 статті 233 КПК України. Однак силами Комітету було переконано слідчих змінити свою позицію та не проводити невідкладний обшук в адвокатів.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/X7J2iPd>.

Комітету від слідчого управління Головного управління Національної поліції у місті Києві надійшло повідомлення про наміри провести слідчу (розшукову) дію за адресами реєстрації місць проживання адвокатів, що обліковуються за радами адвокатів Хмельницької та Дніпропетровської областей.

3 травня представники Комітету – **Гудзера Тарас, Бернацький Іван та Логвинський Олексій**, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», вирушили на місце проведення обшуку. Прибувши за вказаною адресою, було встановлено, що адвокати професійної діяльності не здійснюють і матеріалів, що містять адвокатську таємницю, не зберігають. Після цього до обшуку долучився адвокат, який надає правову допомогу за договором. Під час проведення слідчої (розшукової) дії порушень не виявлено.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/f64KpN7>.

Комітету від прокурора Офісу Генерального прокурора надійшло повідомлення про те, що Головним слідчим управлінням Національної поліції України здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом вимагання. У процесі досудового розслідування виникла необхідність у проведенні низки слідчих дій в офісному центрі, де здійснюють професійну діяльність адвокати.

5 травня члени чергової групи представників Комітету – Левадний Олександр та Соронович Андрій, вирушили на місце проведення обшуку.

Представниками Комітету було виявлено технічну неточність в ухвалі слідчого судді. Учасниками обшуку було прийнято рішення упевнитись, що в кабінетах здійснюють діяльність саме адвокати. Після візуального огляду кабінету адвокатів правоохоронці продовжили обшук приміщень, які не перебувають у їхньому володінні. Адвокатську таємницю не порушено, професійні права та гарантії дотримано.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/r64KkDV>.

Комітету надійшло повідомлення, що у провадженні Подільського управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві перебуває кримінальне провадження, відомості щодо якого внесено до ЄРДР за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною 5 статті 191 КК України.

У процесі досудового розслідування виникла необхідність у проведенні обшуку за місцем проживання адвоката, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва.

10 травня представники Комітету – Левадний Олександр та Бойко Галина, вирушили на місце проведення обшуку.

Під час обшуку було вилучено мобільний телефон і ноутбук адвоката, які містять інформацію, що становить адвокатську таємницю. Представники Комітету заперечували проти цього та відповідні зауваження залишили у протоколі обшуку. Адвокату, який є власником технічних приладів, було повідомлено рекомендації щодо звернення до Комітету та відстоювання професійних гарантій надалі.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/S64KSTm>.

Продовжуючи аналіз роботи кримінальної юстиції в частині притягнення до відповідальності порушників гарантій адвокатури в особі кожного окремого адвоката, Комітетом отримано статистичні відомості від Державної судової адміністрації України за 2021-2022 роки.

Відповідно статистика свідчить, що дуже мало проваджень перебуває саме за «адвокатськими статтями» у судах. Крім того, за статтями 397 та 400 КК України протягом двох років вироків узагалі не виносилося.

Стаття 398 КК України, якою передбачена відповідальність за погрозу чи насильство щодо захисника, є «найпопулярнішою». У 2021 році на розгляді в судах перебувало 17 проваджень, серед яких винесено 4 вирокі. А у 2022 році за статтею 398 КК України перебувало 12 проваджень, у яких постановлено 3 вирокі.

Такі обставини наводять на висновки, що в масштабі щоденних скандальних порушень професійних прав і гарантій адвокатів на території всієї України 4 вирокі у рік є нікчемним показником. Побиття адвокатів у будівлях суду, вилучення інформації, що становить адвокатську таємницю, ототожнення адвокатів з клієнтами та інші порушення не тягнуть за собою реальну відповідальність. Як наслідок, під загрозою не тільки інститут адвокатури в Україні, а й кожна особа, якій надається правова допомога.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/F64Lhh2>.

16 травня надійшло три повідомлення, що управлінням СБ України у Полтавській області, ДБР та НАБУ планується проведення слідчих (розшукових) та процесуальних дій у володіннях адвокатів.

Два представники Комітету – **Ломанов Денис** та **Бернацький Іван**, вирушили на місце проведення працівниками СБУ обшуку в адвоката, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва. Представниками Комітету порушень адвокатської таємниці чи професійних гарантій адвоката не виявлено.

Член Комітету **Захаров Артем** вирушив за адресою проведення працівниками ДБР тимчасового доступу до документів, які перебувають у володінні адвоката. У процесі проведення заходу забезпечення кримінального провадження матеріали, що містять інформацію з адвокатською таємницею, не оглядалися. Представник Комітету порушень правоохоронцями професійних прав і гарантій адвокатів не виявив.

Також **Черевко Артем** забезпечив присутність Комітету під час проведення детективами НАБУ обшуку в офісному приміщенні адвокатського об'єднання, адвокати якого обліковуються за Радою адвокатів міста Києва та Донецької області. Правоохоронцями було порушено вимоги частини 1 статті 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та проведено невідкладний обшук в адвокатів без належної ухвали слідчого судді. Окрім цього, під час проведення слідчої (розшукової) дії було вилучено документи з адвокатського дос'є. Зауваження долучено до протоколу обшуку.

Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/B64LNFA>.

Комітету надійшло повідомлення, що Головним слідчим управлінням Національної поліції України на території міста Києва заплановано проведення слідчих дій відносно адвокатів, які обліковуються за Радою адвокатів міста Києва.

18 травня три представники Комітету – **Федоренко Ігор, Юрченко Олег та Бойко Галина**, керуючись рішенням Ради адвокатів України №6 від 28.01.2022, з метою дотримання гарантій, передбачених статтею 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», вирушили на місце проведення обшуків. Під час слідчих (розшукових) дій за адресами проживання, здійснення професійної діяльності, а також транспортних засобах адвокатів інформацію, що містить адвокатську таємницю, вилучено не було. Посилання на публікацію: <https://cutt.ly/564ZfpM>.

22 травня Комітету надійшло повідомлення, що працівниками НАБУ під час проведення обшуку у володінні особи було встановлено, що остання має статус адвоката. На місце обшуку вирушив член чергової групи представників Комітету **Піліпенко Дмитро**. Прибувши на місце події, було виявлено процесуальне порушення в ухвалі слідчого судді, у зв'язку з чим представник Комітету залишив відповідні зауваження у протоколі обшуку. Інформація, що становить адвокатську таємницю, не вилучалася та не оглядалася.

Окрім цього, Комітету надійшло повідомлення про те, що слідчим відділом Управління СБУ в Івано-Франківській області 23 травня планується проведення обшуку у помешканні адвоката на території міста Києва. Член чергової групи представників Комітету **Кушнір Богдан**, вирушив на місце події, що забезпечило дотримання професійних гарантій адвоката. Адвокатську таємницю порушено не було.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iezfo>.

24 травня на “гарячу лінію” Комітету надійшов дзвінок від адвоката, який повідомив, що його не допускають до свого ж робочого місця та документів, які там зберігаються. Невідкладно за адресою виникнення конфліктної ситуації вирушили представники Комітету – Сорокін Дмитро та Логвинський Олексій. Прибувши на місце подій, було встановлено, що адвокати-співорендарі офісного приміщення, де здійснює свою професійну діяльність адвокат, який телефонував до Комітету, встановили додаткові зовнішні двері та не впускали його у кабінет. Таким чином, одні адвокати перешкождали здійсненню адвокатської діяльності свого ж колеги адвоката. На місці подій було складено відповідний акт та надано правові роз'яснення щодо взаємодії адвоката з Комітетом надалі.

Окрім цього, пізно ввечері на “гарячу” лінію надійшов дзвінок від іншого адвоката, який повідомив, що його не допускають до обшуку у свого клієнта. Не гаючи часу, за адресою проведення слідчої (розшукової) дії вирушили два представники Комітету – Гончаров Михайло та Романов Олександр.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iezgq>.

25 травня за повідомленням Головного слідчого управління ДБР про проведення невідкладного обшуку в офісному приміщенні, де здійснює професійну діяльність адвокат, що обліковується за Радою адвокатів міста Києва. Член чергової групи представників Комітету **Гончаров Михайло** вирушив на місце проведення обшуку. Представник Комітету заперечував проведення обшуку без належної ухвали слідчого судді. Незважаючи на це, відбулося проникнення в офісне приміщення адвоката. Під час проведення обшуку було вилучено мобільний телефон адвоката, який містить інформацію з адвокатською таємницею.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iezix>.

У суботу **27 травня** за повідомленням НАБУ про необхідність проведення слідчої (розшукової) дії за місцем проживання адвоката, представники Комітету – **Наум Віталій та Наум Сергій**, вирушили на місце проведення обшуку. Обшукуваний адвокат повідомив представникам Комітету, що він професійної діяльності не здійснює, а тому матеріали з адвокатською таємницею відсутні. Таким чином, порушень професійних прав і гарантій адвоката не виявлено.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iezqk>.

30 травня за повідомленням Головного слідчого управління ДБР представники Комітету – **Бойко Галина та Дзюбенко Сергій** вирушили на виклик. Під час проведення обшуків ні робочих місць, ні самих адвокатів виявлено не було.

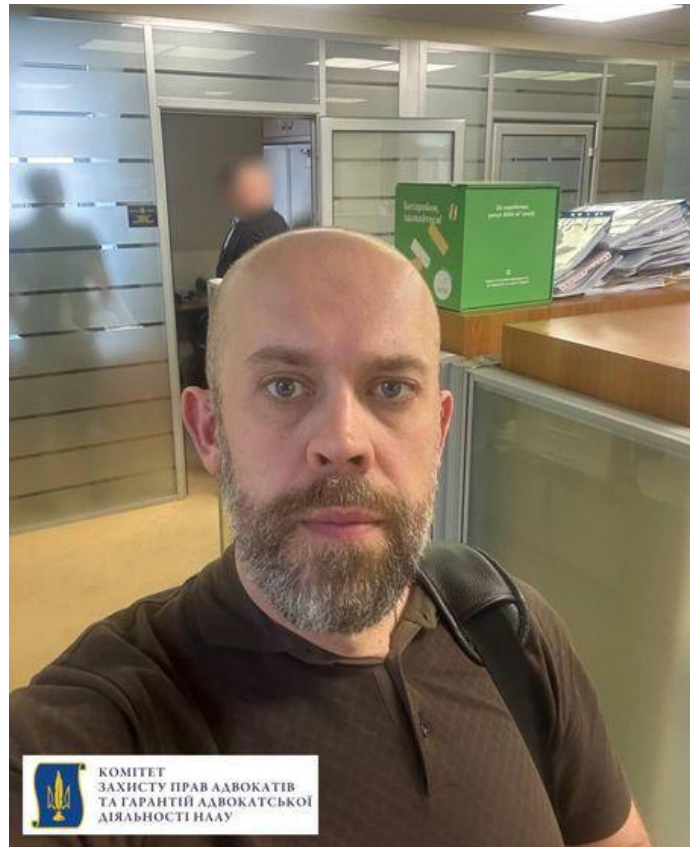
Окрім цього, у той же день до НААУ нарочно було подано повідомлення про проведення обшуків у володінні адвоката працівниками НПУ. Представники Комітету Бойко Галина та Логвинський Олексій невідкладно вирушили за адресами проведення слідчих (розшукових) дій в адвоката, який обліковується за Радою адвокатів Запорізької області. На місці подій адвокат повідомив, що професійної діяльності не здійснює, а його свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю зупинено. Представників Комітету запевнили, що матеріалів з адвокатською діяльністю у приміщенні немає, у зв'язку із чим за бажанням вони можуть покинути місце подій.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iejzoi>.

1 червня за повідомленням Головного слідчого управління СБУ про необхідність проведення обшуку в офісному приміщенні, де здійснюють свою діяльність адвокати, які обліковуються за Радами адвокатів Полтавської та Київської областей, члени чергової групи представників Комітету – **Пеліхос Євген та Бернацький Іван**, вирушили на виклик. Під час проведення слідчої (розшукової) дії, правоохоронцями було скопійовано інформацію із флеш-накопичувачів, чим порушено недоторканність адвокатської таємниці. Представники Комітету залишили відповідні зауваження до протоколу обшуку.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iejzow>.

5 червня детективи НАБУ провели обшук у квартирі адвоката, який обліковується за Радою адвокатів Харківської області. Участь у слідчій дії брав представник Комітету **Іван Бернацький**.

Попри його зауваження, правоохоронці вилучили планшет та два мобільні телефони, які містять інформацію, що становить адвокатську таємницю. Окрім цього, співробітники НАБУ забрали матеріали одного адвокатського дос'є.

У процесі слідчої дії представником НААУ було зафіксовано незаконні дії працівників правоохоронного органу. Комітет очікує на звернення адвоката для реагування надалі відповідно до закону.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iejzrz>.

6 червня детективи НАБУ провели обшук в автомобілі, який належить чоловіку адвоката, яка обліковується Радою адвокатів м. Києва. Участь у заході взяв представник Комітету **Михайло Гончаров**, який констатував відсутність порушень професійних прав і гарантій адвокатської діяльності.

«В цьому випадку детективи вирішили повідомити Комітет, аби уникнути непередбачуваних ситуацій. Думаю, вони вчинили правильно і дотримали одну із гарантій адвокатської діяльності, закріплену нашим профільним законом, - пояснив ситуацію М. Гончаров. – Адже вирішальну роль тут відіграє не суб'єкт права власності, а факт володіння певним майном адвокатом та можливість здійснення там адвокатської діяльності. Звісно, питання має вирішуватися у кожному конкретному випадку. Бо зрештою присутність представника адвокатури під час слідчої дії має забезпечити дотримання адвокатської таємниці».

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iejzte>.

8 червня слідчі Нацполіції провели обшук в офісі адвокатського об'єднання, який розташований в одному зі столичних бізнес-центрів.

Представники Комітету **Олександр Левадний** та **Андрій Сороневич** під час слідчої дії перевіряли, які саме матеріали і документи планують оглянути правоохоронці і у тих випадках, коли йшлося про процесуальні документи, договори про надання правової допомоги, листування з клієнтами тощо, повідомляли слідчих про неможливість їх вилучення.

Алгоритм захисту адвокатської таємниці, зокрема під час обшуку, визначений Порядком дій з питань забезпечення гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів, затвердженим рішенням РАУ від 27.07.2013 №183.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iejzul>.

12 червня Головне слідче управління НПУ провело обшук в офісному приміщенні адвоката, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва.

Під час проведення слідчих (розшукових) дій член чергової групи представників Комітету **Чередниченко Денис** жодних порушень не зафіксував. Матеріали, що містять інформацію з адвокатською таємницею, не оглядалися та не вилучалися.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iejzwc>.

14 червня Головним слідчим управлінням НПУ проводилися обшуки в офісному приміщенні, житлі та автомобілі сімейної пари адвокатів. Участь у слідчій дії взяли представники Комітету **Євген Солодко та Юрій Юрченко**, які зафіксували порушення гарантій адвокатської діяльності з боку правоохоронців.

Річ у тім, що поліція вилучила комп'ютери та мобільні телефони. При цьому слідчі навіть не намагалися відділити дані, необхідні їм у розслідуванні справи, від охоронюваної законом інформації, що становить адвокатську таємницю. Відповідні зауваження представниками адвокатського самоврядування були внесені до протоколу.

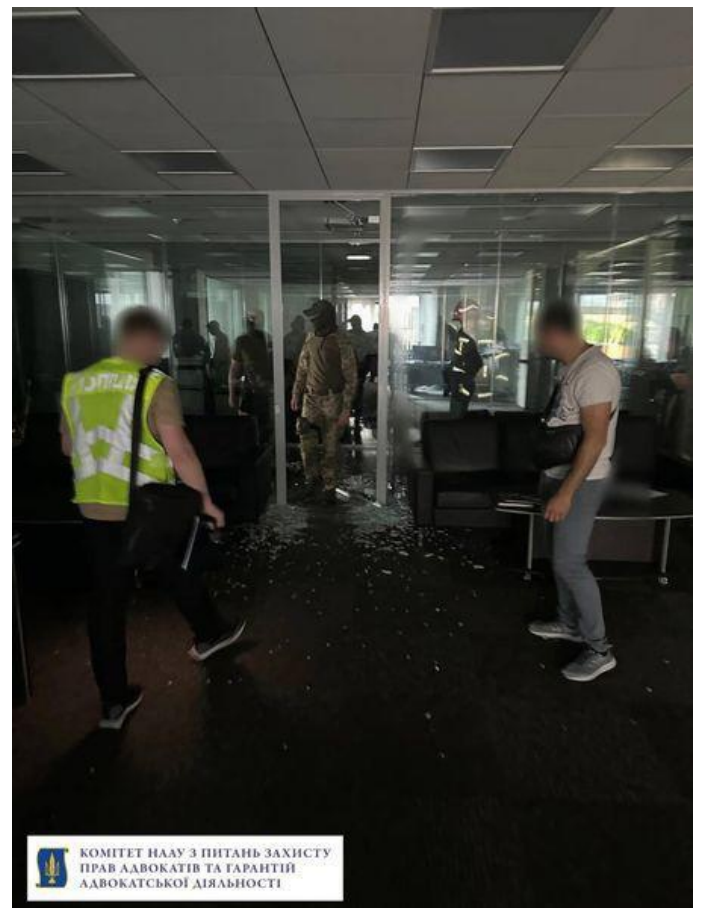
Він також звернув увагу на частину 3 статті 10 Правил адвокатської етики, згідно з якою не лише зміст будь-якого спілкування, листування та інших комунікацій, але навіть сам факт звернення особи за правовою допомогою становить зміст адвокатської таємниці.

Голова Комітету також відзначив, що дотримання адвокатом принципу конфіденційності не обмежене в часі і забезпечується як на стадії прийняття доручення від клієнта та виконання цього доручення, так і після завершення виконання адвокатом договору.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/iezwc>.

16 червня представники Комітету **Артем Паршин** та **Тарас Гудзера** виїхали на адресу, за якою мав відбутися обшук. Після ознайомлення з ухвалою з'ясувалося, що дозвіл передбачав проведення обшуку у приміщенні адвокатського об'єднання, яким користуються три адвокати цього об'єднання. Але насправді офіс належав іншому адвокату, що здійснює індивідуальну адвокатську діяльність та взагалі не був зазначений в ухвалі. На підтвердження цього факту правоохоронцям було навіть надано копію відповідного договору користування приміщенням.

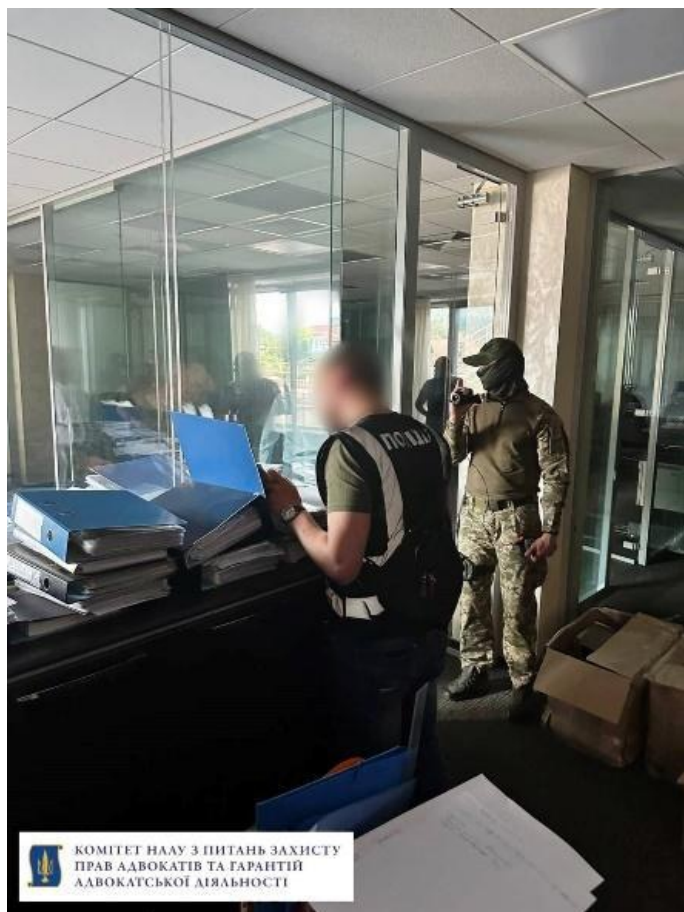
«Одним із принципів адвокатської діяльності, закріплених законом, є конфіденційність. Вона є найважливішою умовою довірчих відносин між адвокатом і клієнтом. Без цього а-пріорі неможливі захист, представництво, надання правничої допомоги, - наголосив голова Комітету Володимир Клочков. Тому збереження конфіденційності інформації, яка становить адвокатську таємницю, є обов'язком адвоката перед клієнтами, яких вона стосується».

6. ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ

«На досудовому слідстві судові рішення завжди виступає гарантією правомірного обмеження прав людини. Воно має уберегти особу від надмірного втручання держави у її життя. Саме тому стаття 235 КПК передбачає, що ухвала слідчого судді про дозвіл на обшук повинна містити не лише відомості про саме приміщення, яке буде піддане обшуку, але й інформацію про особу, у фактичному володінні якої воно знаходиться, - зауважив голова Комітету **Володимир Клочков**. – Отже, в даному випадку обшук було проведено у нашого колеги без необхідного дозволу суду, що є прямим порушенням ст. 30 Конституції».

Посилання на публікацію: <http://surl.li/ifaad>.

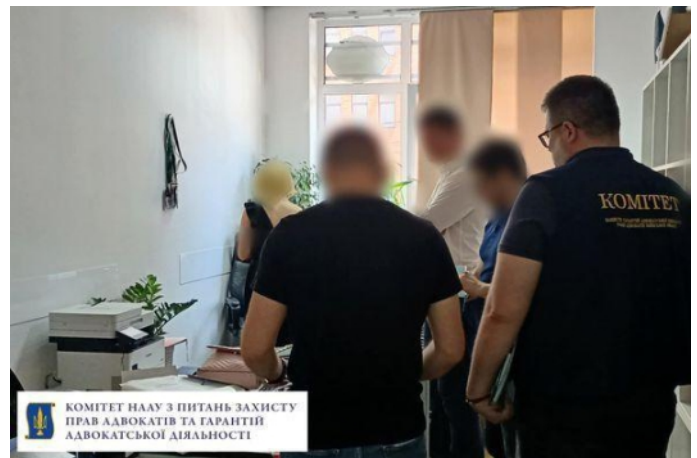
21 червня детективи Національного антикорупційного бюро України провели обшук в офісному приміщенні одного зі столичних адвокатських об'єднань. Цього разу участь у слідчій дії взяли представники Комітету НААУ з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності **Іван Бернацький** та **Олексій Логвинський**.

Вони виявили та зафіксували у протоколі слідчої дії порушення правоохоронцями вимог статті 161 КПК, яка забороняє доступ листування або інших форм обміну інформацією між захисником і його клієнтом або будь-якою особою, яка представляє його клієнта, у зв'язку з наданням правової допомоги.

«Суддя в ухвалі надав дозвіл на вилучення адвокатських дос'є, що прямо суперечить закону, – говорить І. Бернацький. – І детективи НАБУ під час обшуку відкривали та оглядали всі матеріали адвокатських справ, шукали ті, що були їм необхідні».

Після звернення потерпілих адвокатів Комітет з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності допоможе відновити порушені права та гарантії, а також вживатиме заходів для притягнення винних осіб до відповідальності.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/jagyf>.

Днями детективи територіального управління Бюро економічної безпеки проводили обшуки за адресами роботи та проживання адвоката.

Участь у слідчих діях узяли представники Комітету НААУ з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності Євген Пеліхос та Олег Юрченко.

Виявилось, що за адресою квартири, де мав проходити обшук, адвоката не було на місці. Коли ж йому зателефонували, аби з'ясувати, чи є у квартирі інформація, що становить адвокатську таємницю, той обурився. Він висловив претензії, що колеги його завчасно не повідомили про наміри правоохоронців.

У цілому під час проведення цих слідчих дій порушень професійних прав і гарантій адвокатської діяльності виявлено не було.

Нагадаємо, що за правилом частини 2 статті 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» з метою дотримання гарантій адвокатської діяльності під час проведення обшуку чи огляду житла, іншого володіння адвоката, приміщень, де він здійснює адвокатську діяльність, має бути присутній представник ради адвокатів регіону. Для забезпечення його участі службова особа, яка буде проводити відповідну слідчу дію завчасно повідомляє про це раду адвокатів регіону за місцем проведення такої процесуальної дії.

Але органам адвокатського самоврядування не повідомляється ні номер кримінального провадження, ні адреса проведення слідчої дії, ні відносно кого вона буде проводитися. Крім того, згідно зі статтею 222 КПК відомості досудового розслідування можна розголошувати лише з письмового дозволу слідчого або прокурора і в тому обсязі, в якому вони визнають можливим. Порушення цього правила тягне за собою кримінальну відповідальність.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/jahci>.

До Комітету надійшло три повідомлення від Головного управління Національної поліції в м. Києві та Головного управління Національної поліції в Київській області про проведення слідчих (розшукових) дій у володінні адвокатів.

27 червня правоохоронці реалізували ухвали слідчих суддів про проведення обшуків за місцями здійснення професійної діяльності та проживання адвокатів, які обліковуються за радами адвокатів Івано-Франківської області та міста Києва.

Участь у слідчих діях взяли представники Комітету НААУ з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності Марк Герасименко, Олександр Левадний, Іван Бернацький та Дмитро Сорокін, які забезпечили присутність на 5 обшуках.

Під час проведення всіх слідчих дій представники Комітету не виявили порушення професійних прав адвокатів. Документи або інші носії інформації з адвокатською таємницею не оглядалися та не вилучалися.

Захист адвокатів – передусім!

Посилання на публікацію: <http://surl.li/jahdb>.

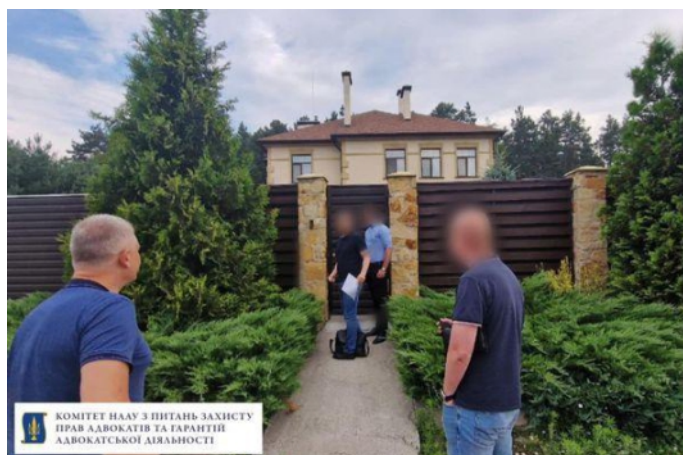

6 липня в рамках досудового розслідування слідчі Служби безпеки провели обшук у житлі адвоката. Обшук тривав лише годину. І за підсумками правоохоронці нічого при цьому не вилучили. Представники Комітету НААУ з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності, адвокати **Богдан Кушнір та Юрій Юрченко**, які відповідно до Закону про адвокатуру та адвокатську діяльність були присутні на заході, також не зафіксували порушень прав адвокатів. Отже, все відбулося в рамках законодавства?

Але Б. Кушнір виявив цікаву особливість слідчої дії, яка може пояснити таке пасивне ставлення правоохоронців до своєї роботи: саме 6 липня був останнім днем дії дозволу. У цей день спливав термін, встановлений в ухвалі слідчого судді.

Нагадаємо, відповідно до статті 235 Кримінального процесуального кодексу ухвала слідчого судді про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи повинна відповідати загальним вимогам до судових рішень, а також містити відомості про строк дії ухвали, який не може перевищувати одного місяця з дня постановлення ухвали.

Представник НААУ припустив, що слідчим треба було формально виконати ухвалу. «Адже, аби її отримати, необхідно було попередньо переконати у доцільності обшуку як мінімум процесуального керівника, а потім суд, - пояснив Б.Кушнір. – Коли б ухвала залишилася нереалізованою, очевидно правоохоронцям довелося б пояснювати своєму керівництву, навіщо вони взагалі виходили з ініціативою про обшук. Тож у такій ситуації їм напевно простіше було провести слідчу дію «для галочки».

«Так, закон порушено не було, – додав адвокат, – втім, було безглуздо витрачено час як оперативно-слідчої групи, так і представників НААУ. Більше того, адвокат, до житла якого завітали незвані гості, зазнав втручання у своє приватне життя. Звісно, коли є ухвала суду, ми говоримо про «законне обмеження» прав людини. Втім, подібна формальна слідча дія – це завжди реальне порушення чийось прав, адже по суті вона не має жодних корисних (у контексті розслідування справи) наслідків».

Посилання на публікацію: <http://surl.li/jahey>

19 липня в рамках кримінальних проваджень органи досудового розслідування провели 6 слідчих (розшукових) дій у володінні адвокатів. На місце подій вирушили представники Комітету **Олександр Протас, Михайло Гончаров, Артем Черевко, Артем Паршин, Олексій Логвинський, Денис Чередниченко та Антон Овчінніков**.

Під час обшуків порушень професійних прав і гарантій адвокатів не виявлено. Матеріали з адвокатською таємницею не вилучалися та не оглядалися.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/keaqy>

6. ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ

21 липня слідчі Нацполіції провели обшуки у помешканні та транспортному засобі адвоката. Участь у слідчих діях брали представники Комітету **Олександр Протас, Дмитро Сорокін та Олександр Левадний**, які відзначили, що правоохоронці вилучили мобільний телефон адвоката, який, напевно, містив інформацію адвокатську таємницю. Члени Комітету зафіксували порушення законодавства України.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/kecbw>.

27 липня на гарячу лінію Комітету зателефонував адвокат з повідомленням про недопуск працівниками Національної поліції України до клієнта, який перебував у столичній лікарні.

На місце подій вирушили представники Комітету **Олег Юрченко та Денис Чередниченко**, які з'ясувати всі обставини і допомогли адвокату потрапити до клієнта.

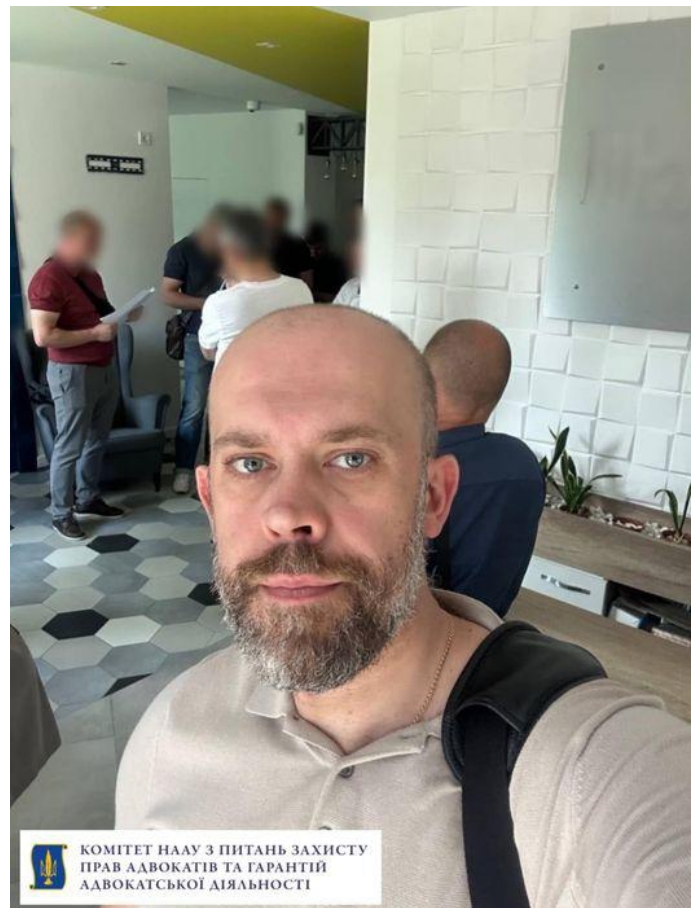
Посилання на публікацію: <http://surl.li/kecek>.

1 серпня слідчі Нацполіції провели обшук в офісі одного зі столичних адвокатських об'єднань, участь у якому взяв представник Комітету **Євген Пеліхос**.

Під час слідчої дії правоохоронців зацікавила технічна (будівельна) документація. Адвокати об'єднання пояснили, що ці документи були довірені їм компанією-клієнтом в рамках надання правової допомоги і вони є адвокатською таємницею. Проте документацію було вилучено. Представник Комітету відзначив факт порушення гарантій адвокатської діяльності у протоколі обшуку.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/kecig>.

6. ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ АДВОКАТІВ

8 серпня під час проведення обшуку в офісному приміщенні слідчими Державного бюро розслідувань було виявлено робоче місце адвоката. Правоохоронці викликали представників Комітету, які виявили декілька порушень. Дотриманням гарантій професійної діяльності опікувалися **Нонна Надіч, Богдан Кушнір, Іван Бернацький та Юрій Юрченко**.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/kecza>.

22 серпня слідчий Нацполіції разом із працівниками Служби безпеки мали проводити невідкладний обшук у квартирі адвоката, яка у цей час перебувала за кордоном. Аби отримати доступ до помешкання, правоохоронці вилучили ключі від квартири у кімнаті консьєржа. Втім за підсумками було складено лише один протокол слідчої дії.

Порушення кримінально-процесуального законодавства під час слідчої дії зафіксували у протоколі представниці Комітету **Нонна Надіч та Галина Бойко**, які були присутні на місці.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/lhmlq>.

23 серпня, коли під час обшуку в одному з офісних центрів Києва слідчі Державного бюро розслідувань натрапили на кімнати, що були позначені як робочі місця адвокатів, то звернулися до профільного Комітету. Цього разу також були виявлені ознаки порушень, але не з боку ДБР.

Участь у слідчій дії взяв представник Комітету **Дмитро Піліпенко**.

Прибувши на місце, він з'ясував, що всі приміщення двох поверхів будівлі мають на вході застереження, що тут здійснюється адвокатська діяльність. При цьому вказувалися прізвища трьох адвокатів. Але адреси цих приміщень не були внесені до профайлів цих адвокатів у Єдиному реєстрі адвокатів України. Коли з ними зв'язалися телефоном, ті навіть не змогли пояснити, які саме локації в обшукуваній будівлі використовуються ними для здійснення професійної діяльності. Також вони не знали, де саме зберігаються документи, що можуть містити адвокатську таємницю.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/lhmn1>.

6 вересня під час обшуку у квартирі адвокат, очевидно, вирішив позбутися зайвої інформації і викинув свій телефон разом із флешками з балкону. Втім такі «методи захисту» зафіксували правоохоронці.

Участь у слідчій дії, яку цього разу проводили детективи Національного антикорупційного бюро на підставі ухвали Вищого антикорупційного суду, узяв член Комітету **Євген Солодко**.

Перебуваючи під час обшуку на балконі квартири, детективи помітили, що під ним на землі лежать телефон і кілька флеш-накопичувачів. Коли один із правоохоронців набрав номер адвоката, у якого проходив обшук, телефон під балконом почав дзвонити. У зв'язку із цим була викликана додаткова група співробітників НАБУ, яка оглянула місця під балконом обшукуваної квартири.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/lhmqd>.

7 вересня Комітет забезпечив дотримання професійних прав і гарантій адвокатської діяльності під час проведення обшуку. Так, надійшло повідомлення від ГСУ НПУ про проведення слідчої (розшукової) дії за місцем проживання адвоката. Зі свого боку за дорученням Голови Комітету на місце вирушив **Марк Герасименко**, який не допустив порушення професійних прав адвоката і недоторканності адвокатської таємниці.

Інформація, отримана у процесі спілкування адвоката з клієнтом, становить адвокатську таємницю. Відтак, зважаючи на положення Кримінального процесуального кодексу та Закону про адвокатуру та адвокатську діяльність, відповідні носії інформації не можуть бути вилучені.

12 вересня Головне управління Нацполіції у м. Києві проводило обшук в офісному приміщенні особи, яка має статус адвоката. Участь у заході взяв представник Комітету **Богдан Кушнір**.

Під час заходу слідчий виявив ноутбук і десять флеш-накопичувачів, які планувалося вилучити.

Б. Кушнір зауважив, що відповідно до статті 161 КПК речами і документами, до яких заборонено доступ, є листування або інші форми обміну інформацією між захисником і його клієнтом, а також об'єкти, які додані до такого листування або інших форм обміну інформацією. Також стаття 23 Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» забороняє проведення огляду, розголошення, витребування чи вилучення документів, пов'язаних зі здійсненням адвокатської діяльності.

Вислухавши аргументи представника Комітету, слідчий відмовився від своїх первинних намірів і залишив носії інформації у володінні особи, стосовно якої проводився обшук.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/lhmsr>.

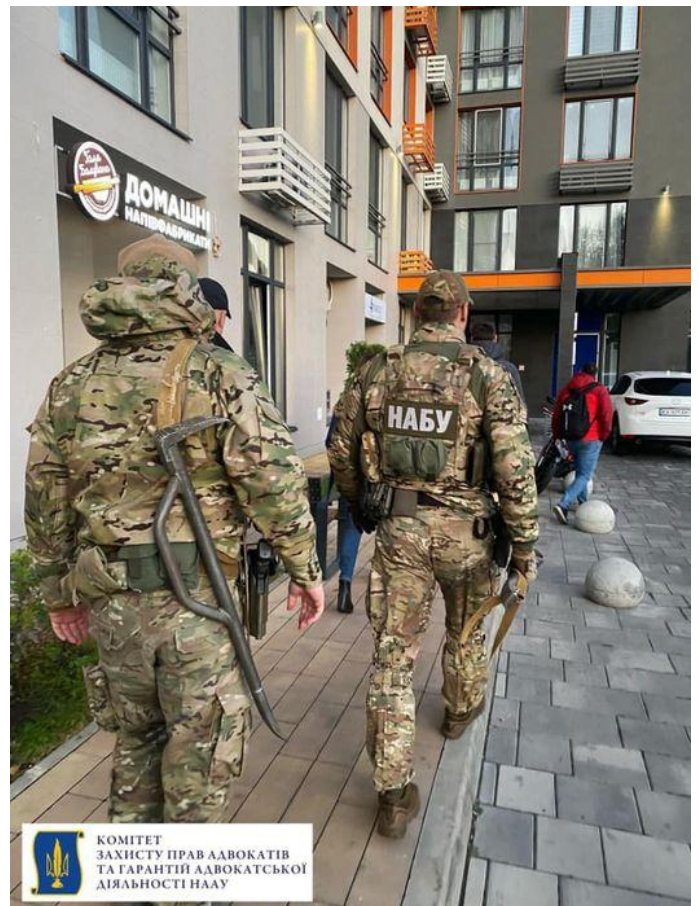

Досить типовою є ситуація, коли правоохоронці проводять обшук в адвоката і вилучають техніку (телефон, комп'ютер, ноутбук). Аргументи про те, що гаджети містять охоронювану законом адвокатську таємницю, на них не діють. Як діяти у таких випадках?

11 жовтня такий випадок було зафіксовано, коли НАБУ проводило обшук за місцем проживання адвоката у Києві. Участь у слідчій дії взяли член Ради Комітету **Тарас Гудзера** та координатор Комітету **Віталій Федірко**. Під час обшуку, який проводився на підставі ухвали слідчого судді ВАКС, детектив НАБУ вилучив мобільний телефон і ноутбук. Оскільки, за словами адвоката, ці пристрої містили адвокатську таємницю, відповідні зауваження були долучені до протоколу обшуку.

Для розуміння дій надалі у подібних ситуаціях корисною може бути позиція колегії суддів Апеляційної палати ВАКС у схожій за обставинами справі №991/5681/23.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/mhuxa>.

25 жовтня Головне слідче управління Державного бюро розслідувань проводило обшук на підприємстві. Оскільки на території розташовані приміщення, що належали адвокату, правоохоронці відповідно до закону залучили Комітет із захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ. Тож участь у слідчій дії взяв представник цього комітету **Євген Пеліхос**.

Він, зокрема, розповів, що слідчий через шість годин після початку обшуку прийняв рішення про проведення особистого обшуку адвоката, яке мотивував тим, що групі близько тридцяти хвилин не відчиняли двері. У процесі заходу були перевірені особисті речі із сумки адвоката, вилучено ноутбук з інформацією про клієнтів. Ця інформація не має відношення до кримінального провадження, але містила адвокатську таємницю. Відповідні зауваження щодо порушень гарантій адвокатської діяльності були викладені у протоколі слідчої дії.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ngduu>.

2 листопада виявилось насиченим слідчими діями щодо адвокатів. Так, слідчими СБУ, ГУ НП у місті Києві та детективами БЕБ проводилися 3 обшуки у володіннях адвокатів, які здійснюють професійну діяльність у столиці. На місцях проведення слідчих дій забезпечували нагляд за дотриманням професійних прав представники Комітету **Євген Пеліхос, Олег Юрченко, Іван Бернацький, Дмитро Піліпенко та Антон Овчінніков**. У результаті проведеної роботи представники Комітету забезпечили недоторканність адвокатської таємниці на всіх слідчих діях.

3 листопада співробітники ДБР проводили вечірній невідкладний обшук за місцем проживання адвоката в рамках гучного кримінального провадження, де фігурує один із народних депутатів України. На місце подій оперативно вирушив представник Комітету **Денис Ломанов**.

У процесі проведення слідчої (розшукової) дії правоохоронцями матеріали, що містять інформацію з адвокатською таємницею, не оглядалися та не вилучалися. Порушень професійних прав і гарантій адвоката не виявлено.

15 листопада співробітники НАБУ провели невідкладний обшук в автомобілі, що на праві власності належить адвокату, який обліковується за Радою адвокатів міста Києва. З метою дотримання професійних прав і гарантій адвоката, слідчими було залучено представника Комітету **Євгена Пеліхоса**. Під час проведення слідчої (розшукової) дії порушення недоторканності адвокатської таємниці або професійних гарантій адвоката не виявлено.

Іноді колеги хибно розуміють зміст гарантій адвокатської діяльності, їх обсяг і механізми захисту з боку органів адвокатського самоврядування. Хоча ці гарантії чітко визначені Законом «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

13 грудня на гарячу лінію Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ надійшло повідомлення від адвоката про грубе порушення його професійних прав під час обшуку.

Прибувши на виклик за адресою, представник Комітету **Олександр Левадний** певний час не міг потрапити на обшук, оскільки слідчий не розумів підстав його участі у слідчій дії. Все ж згодом представнику адвокатського самоврядування вдалося переконати правоохоронця та зайти до приміщення. Але там з'ясувалося, що обшук проводився у приміщенні клієнта адвоката. Той фіксував слідчу дію на смартфон та отримав від слідчого вимогу припинити запис, оскільки це начебто перешкоджає проведенню слідчої дії.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/okate>.

